

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štampa vsak četrtak in velja s politično vred. in v Mariboru s političnim na čelo na celo leto 4 K, pol leta 2 K in na čelo leta 1 K. Kmetje in kmetice 5 K, na čelo letovalniške dobi 6 K. Šola in sva post. plače na leto samo 3 K. Maribor se plača na čelo leta 1 K. Slovenski gospodar v Mariboru. — List se oddaja do odpovedi. — Delavski in kmetijski glasnik. — List brez posebnih naročil. — Poravnani listi stanejo 15 v. — Delavski glasnik stane 10 v. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravičena naročila stane 10 v. — Vrednostna naročila, imajo in plačajo. — Za izdajo se plačuje od enostanske politične na čelo 15 v., na čelo leta 30 v., na čelo leta 45 v. Za večkratno ogledno plačilo papir. Izdani se izdajajo do sreda štiri. — Komplet letnega št. se plačuje priročno.

Kmetje v boju.

Naši sotrpini vinogradniki na Francoskem bijejo velik in hud boj za svoj obstanek. Z velikimi žrtvami so si prenovili svoje vinograde, upostošene od trtne uši, in zadnja leta so jim vinogradi bogato rodili. Toda kmetje vinogradniki niso mogli prodati svojega pridelka, ker se na Francoskem pridelava izredno mnogo umetnega vina, kojega krčmarji in vinski kupci rajše kupujejo, ker je — ceneje. Pristno vino pa leži neprodano v kletih vinogradnikov.

Kmetje že delj časa zahtevajo postaviti, da se zabrani pridelovanje in uvoz umetnega vina. Toda zaman. Francoska vlada je liberalno-socialistična, in ona nima časa, delati za ljudske koristi, ampak njeno glavno delo je: boj proti klerikalizmu. Namesto da bi pomagala kmetom, izganja redovnike, zapira samostanske šole in bolnišnice ter si osvaja cerkve. Kmetje pa gladujejo med tem bojem proti klerikalizmu.

Toda beda med francoskimi vinogradniki je zrastle tako, da je ne morejo več mirno prenašati. Na velikanskih shodih zahtevajo svojih pravic. Zahtevajo nedeljo so imeli shod v Montpeljeju, na katerem se je zbralo okoli 600.000 vinogradnikov iz cele Francoske. Že v soboto so prihajali neprenehoma vinogradniki v velikih trumah in so se med velikimi slovesnostmi sprejemali in spremljali v mesto. Mesto je bilo okrašeno in v zastavah. V nedeljo je 200 vlakov pripeljalo vinogradnike. V vseh ulicah so bile zdravniške priprave; škof je dal odpreti cerkve, da so kmetje lahko tudi v njih prenočevali in v nedeljo so se božje službe vršile na vse zgodaj, da so se vinogradniki mogli pravočasno udeležiti zborovanj. Vse se je vršilo v najlepšem redu.

Govorilo je več govornikov, ki so udeležence navduševali, da vstrajajo v boju za svoje pravice ter naznanjevali in navduševali za nove boje proti liberalno-socialistični vladi. Sklenilo se je, da kmetje ne plačajo nobenega davka več in da odstopijo vsi občinski zastopi na celem Južnem Francoskem. Ako tudi to ne bo pomagalo, sli bodo kmetje v Pariz, da tam kaj pred vrati ministrov povedo svoje mnenje.

Po vsem svetu vzbujata ta velikanski boj francoskih kmetov pozornost. Tudi slovenski kmetje opazujejo francoske sobrate v njih težkih položajih ter jim želimo popolne zmage. Tembolj razumemo njih stanje, ker je tudi izmed nas mnogo vinogradnikov, kateri se moramo istotako z vsemi silami boriti za svoj vsakdanji kruh.

Francoska vlada je hotela odvrniti javno pozornost od tega boja ter je začela napadati papeški dvor zaradi pisem nekega uplivnega rimskega duhovnika v Parizu. Toda to pot se ji nakana ni posrečila. Francoska javnost in posebno kmečko ljudstvo ji ni šlo več na limanice.

Slovenski kmetje pa se lahko iz tega boja na Francoskem marsikaj učimo. Tudi nam se slabo godi, zadolžujemo se, izseljujemo se ter prodajamo svoja posestva fabrikantom in meščanom. V tem času pa prihaja med nas celjski dohtar, s svojo Narodno stranko ter nam pripoveduje, da je sedaj najbolj potreben boj proti klerikalizmu in proti duhovniški nadvladi. Savinjska, šaleška in mislinjska dolina so to tudi v zadnjem boju verjele. Toda večina kmetov nas ve, da je sedaj potreben pred vsem boj za naš obstanek, za naše kmečke koristi in pravice, za to pa tudi navdušeno vstrajamo pri Kmečki zvezi. Francoske razmere nas res lahko dandanes marsikaj nauče.

Mednarodno kmetijsko zborovanje na Dunaju.

(Izvirno poročilo slovenskega udeleženca.)

V tujini se človeku kaj dobro zdi, če najde stare znance, prijatelje, posebno še pa rojake. Pri mednarodnem kongresu sem jih na Dunaju našel nepričakovano veliko. Bili so to slovenski kmetijski strokovnjaki, potovalni učitelji, nadzorniki, združničarji itd. Obžaloval pa sem bridko, da moj stari prijatelj iz gimnazijskih let, gospod potovalni učitelj Franc Goričan ni bil na tem shodu. Huda bolezen ga je na posteljo priklenila. V kratkem času nas je bilo kakih 20 Slovencev skupaj; našli smo se v odsekih I., II., IV., in kar se od sebe razume, kot pravi sinovi trtorodeče slovenske zemlje, v X. odseku pri vinorejskih in kletarskih razpravah.

Če me je že to, da sem vrle znance našel, tako razveselilo, me je še pa bolj veselo iznenadilo to, kar sem tam slišal. Misli, katere nas danes na Slovenskem navdušujejo in tudi združujejo, misli programa naše vrle Slovenske kmečke zveze, te misli in nazore sem slišal razlagati, tolmačiti, priporočati pri zborovanju. Že prvi slavnostni govornik v otvoritveni seji dne 21. maja, g. nekdanji francoski ministrski predsednik Juli Meline, je klical „nazaj h grudi“ prepa-

joč občinstvo, da nas je doba industrijelnega velikanskega napredka zadnjih desetletij zučila, da je treba vendar se grude držati, kmečkemu stanu pomagati. Ne klic „v mesta“, ampak „nazaj h grudi“ velja danes. Resnične so pač besede pregovora, za katerega uresničenje se zdaj merodajni krogi trudijo: „Če se kmetu dobro godi, se z njim vse, smeji.“

O kmečkem vprašanju, in sicer o pogojih obstanka kmečkega stanu, je poročal g. dr. Karl Hoffmeister, privatni docent na c. kr. dunajski visoki šoli za poljedelstvo.

Bil bi pač sebičen in malo hvaležen svojim rojakom, ako ne bi o tem temeljitem poročilu vsaj na kratko najvažnejše točke podal.

Glavni stavek tega poročila je ta: Poglavitni pogoj gospodarskega in političnega obstoja vsake države je, da se kmečki stan ohrani in ojači. Naj navedem nekatera sredstva za ohranitev in ojačitev kmečkega stanu. Pred vsem bo skrbeti, da se bodo kmetije in kmetijstvo sploh bolj splačale, da bodo več vrgle, kakor dosihmal. Ker se industrija, in obrti bolj splačajo kakor kmetijstvo, zamorejo ti več obresti plačati za potrebni kapital, med tem ko kmet tega ne more in so mu tako nekako roke zvezane, si ne more pomagati.

Da se kmetijstvo bolj splača, rentira, za to mora skrbeti srečna trgovinska politika, bodisi na zunaj, bodisi v okviru naše avstrijske države. Carinske pogodbe se morajo ozirati na to, da naši pridelki v ceni rastejo in kmetu, poljedelcu sploh, se mora dati priložnost, da on določi več ali manj visokost cene poljskih pridelkov, ne pa špekulanti, borza, prekupci — no skratka — judje.

Železniški tarifi naj bodo za kmetijske pridelke nižji kakor za fabrikante. Ustanovijo se naj kmetijske zadruge z namenom, da se blago, ki je na razpolago v enem kraju, skupno v kupčijo spravi, kar vsekakor upliva na ugodnejše cene.

Če združga razpolaga z večjimi množinami kmetijskih pridelkov, lahko stopi, ne da bi bila navezana na prekupee, naravnost v zvezo z vojaško ali mornarsko upravo, z paromlini, veletržci, s konzumentmi dežel, kjer je ravno slabša letina, oziroma ne pridelujejo dovolj pridelkov te ali one vrste, ter doseže boljše cene.

Te zadruge bi se morale od države podpirati na vsak način, pa ne v toliki meri, da bi se samo na državo zanašale, ampak da bi same v svoj prid ži-

Podlistek.

Maribor in Slovenstvo.

(Zgodovinske črtice.)

Predaval na občnem zborovanju „Zgodovinskega društva“ v Mariboru dne 25. novembra 1906

profesor dr. Karol Verstovšek.

(Dolge.)

Slovenski mestni pridigarji 17. in 18. stoletja.

V prejšnjih stoletjih ne moreš lahko zasledovati delovanja slovenskih mestjanov. Viri nam ne podajo, kakor je tudi umevno, nobenih pravih podatkov. Tudi so v tem času le redki možje, ki so se posebno odlikovali in to ne samo pri Slovencih, temveč tudi pri Nemcih. Šolstvo je bilo le revno; na Spodnjem Štajerskem sploh ni bilo do sreda 18. stoletja nobene prave izobraževalnice; le v Rušah nahajamo zasebno gimnazijo, katero so pa obiskovali le bolj plemenitaši.

Ljudsko šolstvo se je za Marije Terezije nekoliko izboljšalo, toda splošna omika se ni nikakor širila iz teh učilnic. Navajamo samo, da je bila koncem 18. stoletja v Mariboru le edna šola, ki pa tudi ni bila kaj dobro obiskana. V bližnji okolici, pri Sv. Petru, je bilo n. pr. leta 1805. po letu le po 5, po zim do 12 učencev.

Taka dejstva pač najbolj označijo tedanje ljudsko izobrazbo. Kako pa naj potem podaje tako ljudstvo mnogo prosvetljenih mož! Čudimo se sploh, da še najdemo tudi v tej dobi precej lepo število slovenskih inteligentnih mož iz duhovskega in posvetnega stanu. Slovenščina je bila tedaj le govornica priproste kmeta, bila je še okorna; vendar je bila v večjih čisljih nego sedaj; nemški pisatelji navajajo tudi

slovenske može, ki so si pridobili zaslug v mestu. Posebno se je odlikoval že v 17. stoletju kot slovenski cerkveni govornik Urban Jamuker, ki je umrl l. 1694, in pozneje Jurij Raglovič, umrl l. 1701. Poleg teh dveh navedemo še iz 18. stoletja Jakoba Vrecla, Otiča, Škofa in Fridriha.

Torej že v tej dobi se je gojila v Mariboru slovensčina v propovedništvu, žal da nimamo nikakih pridig, ki bi nam lahko označile jezik teh govornikov. Toliko je gotovo, da so bili ti možje vedno v stiki s slovenskim ljudstvom; nemški pisatelji jih priznavajo za goreče, navdušene govornike.

Sloveča gimnazija prva vzgojevalnica štaj. slov. inteligence; slovensko dijaštvo; učiteljsiše.

Nekoliko se je izboljšalo, odkar se je ustanovila v mestu gimnazija, ki je bila do početka 19. stoletja edini višji zavod za štajerske Slovence. Vsi Spodnještajerci, ki so se odlikovali koncem 18. in začetkom 19. stoletja na slovenskem polju ali v javnih službah so bili učenci mariborskega zavoda. Naštetjemo le nekatere:

Rojko Kašper, slov. teolog, pisatelj in vseučilišni profesor v Gradci in Pragi; Lešnik Matija, dekan mariborski; Lipold Jože, župnik v Rečici, slov. pesnik; Cvetko Fran, dekan ljubomski, slov. pisatelj; Krempel, župnik, slov. zgodovinar in slov. pisatelj; Kvas, učitelj slovensčine na graškem vseučilišču; Dajnko, dekan v Veliki nedelji, slov. pisatelj; Robič, vseučilišni profesor v Gradci, cerkveni pisatelj; Kostanjevec, župnik v Mariboru, dobrotnik slovenskih dijakov; dr. Muršec, profesor na realki v Gradci, slov. pisatelj; dr. Murko, dekan, slov. slovstveni pisatelj; Matjašič, slov. profesor v Mari-

boru; dr. Kočevar Štefan, zdravnik v Celji; Hašnik, župnik v Trbovljah, slov. pesnik; Kramberger, dr. phil., slov. pisatelj; Vogrin L., dr. theol., dekan v Št. Juriju ob Ščavnici, slov. pisatelj; Košar J., knezoškof. sekr., slov. pisatelj; Miklošič Fran, dr. iur. in phil., vseučilišni profesor, slov. učenjak; Frass Jakob; Stanko Vraz-Ilirec; Caf Oroslov, slov. pisatelj; Šauperl J., slov. pisatelj; Terstenjak M., slov. zgodovinar in pisatelj; Macun J., prof. in slov. pisatelj itd.

To je, oziraje se na splošno omiko slovenskega ljudstva za to dobo velikanska armada nadarjenih in učenih mož, ki so si prizadevali povzdigniti svoj materni jezik in priboriti slovenskemu narodu vglad med svetom.

Dasi je Jožefinska doba hotela zatreti docela vse slovanske jezike, zapazimo vendar še koncem 18. stoletja, da so uvideli celo v Mariboru merodajni krogi, da se mora poučevati ljudstvo le v svojem jeziku, zlasti v cerkvi. Ko so ustanovili jezuitje l. 1757, gimnazijo, jo je potrdil solnograški škof, toda stavil je pogoj, da morata biti vsaj dva jezuita zmožna slovensčine, ker tako zahtevajo razmere, kakor se sam izrazi.

Za gojitev materinščine si je pridobil mnogo zaslug na tem zavodu mestni župnik Andrej Kavčič, ki je bil ob ednem ravnatelj zavoda od l. 1786. do l. 1795. Že l. 1790-91 govori v javnem nastopu učenec J. Emene o vrlinah in koristi slovenskega jezika.

Kolikor je znano, so sprejemali škofski škotje — Maribor z okolico je spadal pod to škofijo — mnogo slovenskih duhovnikov onstran Save. Najbrže jim ti niso vedno ugajali; toliko je gotovo, da so se jih branili za francoske dobe in tudi pozneje, ker so se bali, da bi širili preveč ideje „Ilirije oživljene.“ Radi

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

vahno delovale. Te zadrage naj imajo svojo osredno zadrugo, ki naj posreduje in tudi z denarjem razpolaga.

Izvrstna je misel, da bi se moralo okraju, ozir. v vsaki deželi in državi prav vestno konstatirati, določiti, koliko je tega ali onega pridelka se pridelalo, in kakšno ceno imajo pridelki. Cene se pa naj ne ozirajo na borze, ampak na druge kraje in druga mesta.

Posamezni posestnik naj dobi potrebni denar, katerega potrebuje za obdelovanje svoje kmetije, potem zadružniških podjetij (rajfajzenovke).

Do neke posebne meje naj bi bilo prepovedano, svoje posestvo z dolgov obremeniti (hipotekarni dolgovi).

Obdelovanje kmetije se naj olajšuje potom komasacije. Kaj je pa to? Razkosane dele enega posestva potom postavnemjenjave spraviti, oziroma združiti v eno posestno celoto, se pravi posestvo komasirati ali zlagati in arondirati. Je pač veliki razloček, če imaš ti vse njive, travnike itd. v eni se skupaj držiš celoti, kakor pa če ti ena njiva tu, druga po ¼ ure daleč leži.

Pomanjkanje delavskih moči znatno ovira kmetovanje in povzroči mnogokrat ubogemu kmetu velikansko škodo, ker ne more dela o pravem času opraviti, oziroma zelo drago plačati. Treba bi urediti posredovalnice za poljske delavce in jim sploh zboljšati njihov položaj z zavarovanjem (proti boleznim, nesrečam, starostni bedi itd.). Pomnoženje samostojnih kmetij namesto veleposestev dobro upliva na razpoložno delavsko moč.

Čitatelj tega kratkega posnetka iz poročila vrlega gospoda profesorja vidi, da je naš spodnještajski kmečki program načrtan v pravilih naše Slovenske kmečke zveze popolnoma opravičen in smemo veselim srcem gledati v sicer temno bodočnost.

Politični ogled.

— **Štiridesetletnico** kronanja našega cesarja za ogrskega kralja so na slovesen način praznovali dne 8. t. m. v Budimpešti.

— **Državni zbor** je sklican za dne 17. junija. Ta dan bo predsedoval najstarejši poslanec dr. Funke. Dne 18. junija bo imel cesar prestolni govor, v katerem je povedano, kaj pričakuje od državnega zbora. Dne 19. junija pa si bo zbornica volila stalnega predsednika in podpredsednike. Kot kandidatje se imenujejo krščanski socialci dr. Weisskirchner, dr. Pattai, dr. Ebenhoch. Krščansko-socialna stranka se še za nobenega izmed teh ni končno odločila. Podpredsedniki pa se bodo vzeli iz strank, ki so za krščanskimi socialci najmočnejše. To so socialdemokrati, združeni Čehi, nemški nacionalci, Poljaki. Mnogo se govori, da so se pri Čehih združili katoliško-narodni poslanci in liberalci v en klub. To združenje ni stalno, ampak glavno samo zaradi tega, da pridejo Čehi pri zasedanju podpredsedniških mest sploh v poštev.

— **Jugoslovanski klub.** Kaka nestrpnost je v naših štajerskih liberalcih, se razvidi iz tega, da po vseh drugih slovenskih deželah silijo liberalci v skupen jugoslovanski klub, le štajerska liberalna stranka se je izrekla dovolj jasno proti skupnosti vseh jugoslovanskih poslancev. Roblek in Ježovnik hočeta sedeti skupaj z ljubljanskim Hribarjem, čeravno se je ta izrekel za razporoko in prosto šolo ter v občinskem svetu nastopi proti sedanjim cenam živine.

— **Kmečki zastopniki** v našem državnem zboru bodo šteli 319 glasov, iz mestnih okrajev pa je 197 poslancev. Seveda je med kmečkimi poslanci mnogo takih, ki jih vleče srce k meščanskim strujam, kakor

našega Robleka in Ježovnika k ljubljanskemu Hribarju. V državnem zboru je pričakovati ostrih spopadov med kmečkimi in meščanskimi poslanci.

— **Dvajset židov** bo v prihodnjem državnem zboru, od teh so 4 cionisti (židovska narodna stranka), 4 so v poljskem klubu, 7 jih je med socialnimi demokrati, 4 med nemškimi prostomislici in eden je divjak.

— **Na Ogrskem** se je že tudi začela borba za splošno in enako volilno pravico. Posebno socialdemokrati so zato potegujejo, ker so videli, kake uspehe je dosegla na Avstrijskem socialna demokracija po novi volilni postavi. Uprizorili so že v Budimpešti več shodov in obhodov. Tudi ljudstvo na deželi zahteva splošno in enako volilno pravico. Sedajna madžarska židovska vlada ne stori popolnoma nič za kmeta. Za to pa se ljudstvo v taki množini izseljuje zlasti iz Severne Ogrske, da so oblastni radi tega v skrbeh. Iz same trenčinske županije izselilo se je minolega meseca 1780 prebivalcev. V južnih krajih dežele pošiljajo rumunski agenti delavce v Rumunsko. Doslej je odšlo v Rumunsko 40.000 poljskih delavcev, vsled česar bo Ogrska letos silno trpela. — Povsod kjer vladajo protikrščanski močje, se ne skrbi za nižje sloje ljudstva.

— **Na Srbskem** je odstopilo sedanje ministristvo, kateremu je načeloval Pasič. To pa zaradi tega, ker je v državnem zboru delala opozicija obstrukcija in tako zabranila vsako delo. Pasič ji ni bil kos. Opozicija je zahtevala odstranitev Pasiča, ki se je kot minister notranjih zadev zelo nepriljubljenega storil z različnimi policijskimi odredbami.

— **Prosta šola na Francoskem.** Na Francoskem že imajo prosto šolo, po kateri tako hrepene naši naprednjaki, tam ne sme več katehet prestopiti praga šole. Pa tudi že občutijo dovolj težko to prosto šolo. V Parizu so morali ustanoviti „društvo proti slabim učiteljem“ in sicer je govoril o tem društvu slavni francoski pisatelj in član akademije Maurice Barrés tako-le: „Plačujemo te ljudi z našim denarjem in zato nihče ne more od nas zahtevati, da bi trpeli učitelje, ki sistematično zastrupljajo našo mladino! Nočemo, da bi ti sodrugi oropali naše ljudstvo vsega njegovega pravega bogastva in mu iztrgali iz srca vero v Boga, posmrtnost in odgovornost človeškega življenja. Nočemo, da bi okužili zanikovalci vsega plemenitega in dobrega še tistih 60 odstotkov krepostnih in patriotskih učiteljev, kar jih še imamo. Očetje! Ubrinite se jih s tem, da jih napadate!“ Naj si te besede posebno dobro premislijo oni slovenski kmetje, ki so pri zadnjih volitvah marširali ob strani liberalnih učiteljev za liberalne kandidate.

— **Francoska vlada in vinorejci.** Francoski finančni minister je predložil ministrskemu svetu načrt proti ponarejanju vina. Osnovne misli tega načrta so nastopne: Vsi vinorejci so dolžni prijaviti uspeh svoje trgovatve oblastim, ki bodo potem ta izkaz nadzorovali. Prinešanje sladkorja po drugem pretakanju je prepovedano. Ko se pri prvem pretakanju stavi v vino sladkor, se plača za sto kilogramov sladkorja 40 frankov davka, skupno davka 65 frankov. Počenši od 25 kilogramov je prodaja sladkorja podvržena gotovim predpisom, da bo možno nadzorovati svrhu kupljenega sladkorja.

— **Na Portugalskem vre.** Kralj Karol je razpustil portugalski državni zbor in razveljavil ustavo. Vzrok temu je bil, ker se je zbornica uprla vladi, ki ni nič storila za ljudstvo. Zato vlada proti kralju veliko razburjenje in lahko se pripeti, da ga odstavi.

— **Turčija.** V Skopju je bil izbruhnil upor turških vojakov, ki so stradali. Ker menijo, da mora sultan radi kristjanov imeti večjo vojsko, ki je pa ne more vzdržavati, zato so zapretili, da morajo pomočiti vse kristjane. Cela vrsta upornikov in arnavtskih

zločincev je plenila in morila po skopeljski okolici. Sultan je zaukazal, da se vojakom plačala postala mezda in da se pošljejo domov; s tem je bil vojaški upor končan.

Razne novice.

* **Slovenska kmečka zveza** ima danes dne 13. t. m. v Mariboru odborovo sejo. Isti dan se snidejo tudi poslanci, izvoljeni na programu Slovenske kmečke zveze.

* **Novomašniki** lavantinske škofije postanejo letos sledeči gospodje: Iz IV. leta: Bratanič Rajmund iz Luč, Cepuder Vladimir iz Ljubljane, Grošelj Mih. iz Železnikov (Kranjsko), Kramberger Martin iz St. Lenarta v Slov. gor., Schiller Janko iz Škofj. Koroške, Tomažič Martin iz Radgona, Vedečnik Ivan iz Konjice. Iz III. leta: Atelšek Ivan iz Ljubnega, Bogovič Ivan iz Artiča, Pečnak Josip iz Žalca, Podpečan Jernej iz Galicije, Šketa Ivan iz Braslovca, Toplak Josip iz Sv. Lovrenca v Slov. gor.

* **Solske vesti.** Nastavljeni so: kot stalne učiteljice: v Koprivnici tamošnja začasna učiteljica Marija Kladnik, v Pišecah učiteljica Roza Preskar iz Buč, v Blanci tamošnja začasna učiteljica Marija Bostjančič. Za pomožnega učitelja v ptujskem okraju je imenovan učitelj Eduard Čeh iz St. Lenarta v Slov. gor. Prestavljen je učitelj Fr. Vabič iz Runeč v Ptuj okolica. V začasnem pokoj je stopila učiteljica Marija Wrassnig v Muti.

* **Slovanski poslanci** bodo tudi v prihodnjem državnem zboru zahtevali ustanovitev slovenskega vseučilišča. „Narodni List“ ne ve nič povedati o tej nakani. Kako tudi, saj so njegovi pristaši celo agitirali za več nemškega pouka v ljudskih šolah. Pomnčevanje ljudskih šol in slovensko vseučilišče, to se seveda ne zлага!

* **Vpisavanje v gimnazijo v Mariboru** za prvi razred se vrši dne 7. in 8. julija t. l. od 8.—10. uri dopoldne. Sprejemne skušnje se začnejo dne 8. julija ob 10. uri dopoldne.

* **Tečaja za vinarstvo in sadjarstvo v Mariboru** so se udeležili sledeči gg. učitelji: Oskar Žolnir iz Olimja, Ivan Najžer iz Središča, Fr. Srebrnič iz Zabukovja, Ernest Kompost iz Mariburga, Simon Vodenik iz St. Jurija ob Pesnici, Peter Loparnik iz St. Janža na Drav. polju, Ivan Glinšek iz St. Jurija, Ivan Mohorko iz St. Janža pri Sp. Dravogradu.

* **Za pokončavanje strupenih kač** da deželni odbor štajerski nagrado in sicer za vsako 1 K. Kače ali vsaj njih glave se morajo poslati v Gradec na kustosa zoologičnega oddelka v deželnem muzeju „Joaneum“.

* **V Kozjem** so imeli zaupniki Kmečke zveze posvetovanje dne 2. t. m. Udeležba je bila mnogobrojna. Razmotrivala so se važna vprašanja, katera pridejo pred prehodno sejo Kmečke zveze. Po posvetovanju so se udeleženci veselili pri rujni kaplici zmage Kmečke zveze nad njenimi liberalnimi protivniki.

* **Robič in dr. Korošec.** Liberalni listi pišejo, da je med deželnim odbornikom Robičem in med dr. Korošcem nastalo nesoglasje in da zaradi tega hoče g. Robič odložiti deželno odbornišvo. To je vse od prve do zadnje črke zlagano!

* **Veliko vprašanje** je, ali je pri „Narodnem Listu“ večja zlobnost ali neumnost. Zlobna in neumna je trditev tega lažnjivega glasila, da je dr. Korošec dobil tisočake podpore za agitacijo od vlade. Seveda, za to so tudi c. kr. orožniki na tolikih krajih delali tako strastno za liberalne kandidate, za to so Nemci in nemškutarji volili Robleka in Ježovnika, za to je toliko poštnih uradnikov bilo glavnih agitatorjev.

Ravno tako se je godilo Lipežu; za njima jo je pa prostovoljno pobrisal Dav. Terstenjak. Nič boljše se pa ni godilo desetletje pozneje Šumanu in Pajku. Ti možje so bili pravi bojevnik za naše (sedanje) vspelednice, v katerih se je dosegel pouk v materinščini vsaj v 4 predmetih. Vsporednice, lahko trdimo, so pravi blagor za naše dijaštvo; če bi teh ne bilo, bi bile povsem druge razmere, o katerih pa nečemo govoriti.

Toda to lahko rečemo danes, da slovenski profesorji le z veliko težjo branijo, da se ohrani to, kar se je doseglo. Kakor so bili ravno v prejšnjih dobah ravno profesorji tega zavoda marljivi delavci na literarnem in političnem polju, so tudi še sedaj. O teh naj govori poznejši rod, ki bode moral zlasti družiti te pisatelje s tovariši tukajšnjega učiteljskega, ki je iz najnovejše dobe. Zakaj prejšnja preparandija, ki je obstajala od l. 1802, in pa tudi učiteljske v začetku svojega obstoja od l. 1874. pač ni imelo nobenega vpliva na slovensko šolstvo; pač se je zavod povzdignil v zadnji dobi, da dela, dasi je še mlad, v čast slovenskemu ljudstvu, kajti malokje je zbranih ravno v učiteljstvu toliko pisateljskih moči, kot ravno tukaj. To pač dokazuje že sedaj „Slovstvena zgodovina.“

(Dalje pr. h. j. j. j.)

tega so vsekakor rano skrbeli za domači naraščaj slovenskega duhovništva.

Že l. 1794. se je ustanovilo na gimnaziji 20 stipendij le za dijake, ki so posebno marljivi v pouku slovenščine. Od tega leta do l. 1804. je Andrej Kavčič sam sprašal koncem leta dijake v slovenskem jeziku.

Po njegovem odhodu so se razmere zopet poslabšale. Slovenski pouk se je tudi tukaj zanemarjal, mogoče celo opustil. Kajti l. 1810. so povdarjali nekateri člani odseka, ki je razmotrival vprašanje zaradi slovenske stolice v Gradcu, da bi bilo boljše, da se uvede in uči slovenščina na mariborski in celjski gimnaziji.

Vsled teh razmer na tukajšnjem zavodu so zahtevali Slovenci študirat po največ v Varaždin, n. pr.: Prelog, Rajč; Ilesič piše v „Časopisu“, da se je l. 1835. podalo tja študirat le iz St. Jurija ob Ščavnici kar 6 dijakov.

Do l. 1848. so pa bile šolske razmere v tostranski Avstriji skoro take, ko v jožefinski dobi, če ne še hujše; saj toži Rajč sam, da se je moral v ljudski šoli pri Sv. Tomažu učiti celo veronauk le po nemški. In to je bilo okoli l. 1830. Ni čuda, da je bila pri takem šolstvu varaždinska gimnazija nekako zavetišče za slovenske dijake; zavod je pa vplival neposredno radi probujenega slovanstva blagodejno na dečke, ki so se v tujini kmalu zavedali svojega poklica v domovini. To je trajalo do l. 1848.

Med tem časom se je pa storil prevrat tudi na mariborski gimnaziji. Nastopil je službo kot učitelj veronauka Jurij Matjašič l. 1844.

Že 20. X. l. 1842. piše Muršec Stanku Vrazu, da postane Matjašič profesor tako-le: „... so postavili g. Matjašiča za Religionsprofesora na Marburškem gymnasii — zdaj pervence namre provizoriš, ali

on nakani konkurs napraviti, ino kdo bo ga obladal pod škofovim štitom? To je velika sreča za našo mladež — za našo slovenščino. Kak hitro se bo segrel — bo okoli njega veselo gorelo. Zato dobrovolno potrpljivost.

Muršec se ni motil; spodbujal je Matjašič slovensko dijaštvo in je navduševal za materinščino. Že l. 1846. se jih je več zbralo v društvo, ki je izdajalo slovenski list „Vijolico.“ Člani so bili Miha Golob, Ivan Koemut, Luka Hleb, Karl Polič in Ivan Ertl. List so dopošiljali tudi nemškim profesorjem, ki so podpirali lepo delo.

Slovensko dijaštvo se je razvijalo in je postalo samozavestno, sicer bi ne mogel Caf l. 1848 priporočati Muršecu v pismu, da se naj oglase tudi dijaki, ki se naj zberejo v „Marburzi“ in se posvetujejo o narodnih rečeh. Razmere pojasnjuje pač najbolj stavek: „Kajti od drugod ne vem, da bi nam pomoč došla: duhovnikom je škof roke zavezal, naši uradniki, profesorji so Nemci, mestjan je ponemčen, kmet pak ne utegne, ker gospodo preganja.“ Dijaštvo je bila torej glavna opora.

Koncem leta 1848., 25. XII., toži Caf Muršecu: „Le Bogu bodi potoženo, da je v našem Marburžu za Slovenščino vse tako rahlo in leno — onde potrebujemo pač močno Slovenskega društva — g. Dr. nagoovorite — nagnite gg. Matjašiča — Knapleža, da vstaneta o tej reči za Slovenstvo; meni se jega dober tek ino napredek gotov zdi, jaz sem po svojem zamoženji voljen mnogo žrtv prinašati. Tudi domorodov je vselej po kmetih dovolje.“

Delalo se je torej rano, da se zopet oživi slovenski življenj v Mariboru. L. 1849., 13. januarja, zopet kliče Caf Muršecu v pismu: „Marburg moramo spreobrniti.“ Zares so se spremenili časi, toda še le za desetletje.

torjev za liberalne kandidate in za to tudi c. kr. sodniki postopajo sedaj po volitvi tako neumorno proti našim somišljenikom. Ako „Narodni List“ dokaže svojo trditve, potem smo mi pripravljeni, plačati njemu in Narodni stranki vse izdatke pri volitvah in vse dolge. In to je vendar dovolj velika in vabljava ponudba!

* **„Narodne“ tožbe.** Pristaši „Narodne“ stranke po vseh volilnih okrajih ovajajo pristaše Slovenske kmečke zveze pri sodišču in politični oblasti. Seveda, „napredni“ dohtarji si pri tem kaj zaslužijo in to ni bil zadnji namen, da se je ustanovila Narodna stranka in se uprizoril strasten bratomorni boj na Spodnjem Štajerskem.

* **Čudno odposlanstvo.** Iz Gornjegrada je šlo odposlanstvo k ljubljanskemu Hribarju, potem k Robleku in Ježovniku, naj bi ti trije izposlovali, da se okrajna sodnija ne premesti od tukaj v kak drug kraj. Ker na tako premestitev ta čas v merodajnih krogih nihče ne misli, bo seveda to lahko „izposlovanje“ in liberalni poslanci si boo pripeli prvi trak na zastavo svojih uspehov. Kdo se pomilovalno ne smeji takemu delovanju?

* **Neverjetna novica.** Povsod vzbuja hinavska pisava „Domovine“ veliko nevoljo. Ta list se vedno, kadar ni volitev, svetohlinsko drži nad strankami. Toda ob volitvah je vedno najodločnejše ob strani liberalcev. Posebno pa je bila letos „Domovina“ vsa besna proti Kmečki zvezi, proti takozvanemu klerikalizmu in proti namišljeni duhovniški nadvladi ter pri našala skrajno pristranska poročila o različnih shodih. V celjskem Narodnem domu se med liberalci s ponosom govori, da je dr. Josip Serneč letos „Domovini“ dajal pravec. To se nam zdi skoro neverjetno in za to dajemo dr. Serneču tem potom priložnost, da se opraviči. Samo to mu že danes povemo, da smo o vseh „tajnih zvezah“ uredništva ž njim dobro poučeni in za to želimo resnice. Tudi mi bomo o njegovem velikem prijateljstvu do kmeta prinesli kmalu popolnoma resnične podatke.

* **Odgovor v primeri.** Bivši socialdemokrat, potem prvaški sluga in sedaj narodni urednik Spindler se z obema komolcema sili v ospredje. Imenoval je pred nekaj časom, brez dokazov seveda, neko trditve o Ježovniku v „Slov. Gosp.“ kot lažljivo in opsoval naša urednika, čeprav dopisa, v katerem je ona trditve, nista pisala, po slavnem starem kopitu kot „lažnika in obrekovalca.“ Upal je menda, da se bo sedaj javnost zelo veliko bavila z njim. Toda naša urednika nista odgovorila in gospodje pri „Domovini“ in „Narodnem Listu“ so že postajali nemirni. Pot za Spindlerjem pa so ubrali sedaj tudi trije neznani ljudje v „Narodnem Listu“, in ker so bržkone ti trije možje Ježovnikovi mesarski pomočniki ali vsaj njegovi hlapci, katerim pripisujemo vključ temu opičenemu nastopu več dostojnosti v političnem boju, nego Spindlerju, za to jim odgovarjamo v tej le primeri: Če se na ulici zaletava v nas majhen, par pednjev dolg bšček, se smejimo in gremo mirno naprej. Če pa pridrvi nad nas pes velikan, se postavimo v bran. Kje je tertium comparationis, o tem naj povprašajo neznani napadalci Spindlerja ali Furlanija. Mi pa Spindlerjem in Ježovnikovim pristašem ne bomo lestvica, da bi ti plezali kvišku.

* **Odgovor „Domovini“ in „Narodnemu Listu.“** Ta dva lista se kaj rada dregata ob mojo osebo, dasiravno bi morala priti že zdavno do spoznanja, čla se zmenim za njuno pisanje toliko, kolikor za lanski sneg. Tudi ne bočeta čakala od mene popravka, ker se mi ne zdi vredno. Kar sta nedavno poročala, da sem koval zvezo v imenu Kmečke zveze s Štajerčijanci in Nemci, je ravno taka neresnica, kakor če bi jaz trdil, da so se družili v volilni borbi sami Kitajci z Narodno stranko šaleške doline. Če bi zadele pri tem neresničnem poročilu samo mojo osebo, bi molčal; toda očita se celi stranki Kmečke zveze pogajanje z narodno nasprotnimi strankami. Primoran sem, to neresnično poročilo odločno zavrniti, tem bolj ker je znano, da ima izmed številnih strank, ki so nastopale v zadnjem volilnem boju, kar se tiče pogajanj z drugimi, celo nasprotnimi strankami, Kmečka zveza na Spodnjem Štajerskem najbolj čiste roke. Ta ravno je nastopala po celi vrsti sama za se, najmanj se je pa naslanjala na stranke nasprotnega tabora, kar se o Narodni stranki trditi ne more. Izmišljeno je tudi poročilo o mojih pogajanjih s šoštanjskim županom Hans Woschnaggom, ki mi piše pismo, katerega podam javnosti prestavljenega doslovno: „Velepoštovani gospod doktor! Primoran sem izrecno poudarjati, da se niste Vi, cenjeni gospod doktor, pogajali in sklepali zveze z menoj v zadnjih državnozborskih volitvah niti v imenu Kmečke zveze niti za svojo osebo. Dovoljujem Vam, da se poslužite te moje popolnoma resnične izjave, kakor Vam drago... Z odličnim spoštovanjem Hans Woschnagg l. r.“ Šoštanj, 7. VI. 1907.“ Narodni nasprotnik Hans Woschnagg je toliko pošten, da ne prikriva resnice, dasiravno dobro ve že od nekdaj, v kolikem narodnem nasprotju sem ravno jaz iz mladih let z njegovo stranko. Toda resnica in poštenje le še nekaj veljata! Radoveden sem le, če bočeta bratska slovenska lista „Domovina“ in „Narodni List“ popravila to neresnično poročilo in ponatisnili tudi Woschnaggovo pismo v pojasnilo svojim vernim čitateljem. Dr. K. Verstovšek.

* **Odilien zavod za slepce v Gradcu** sprejme z dnem 15. septembra 1907 vse slepe, 4–12 let stare otroke za odgojo in pouk, ki imajo domovinsko pravico na Štajerskem, prav tako sprejme otroke, ki zaradi slabega vida ne morejo obiskovati javnih ali za-

sebnih ljudskih šol. Plačati je na leto le malenkost; ako pa je prosilčevo uboštvo dokazano, tedaj ga sprejme štajerski „Odilien zavod za slepce“ v Gradcu brezplačno. Podučuje se tu vse predmete ljudskih šol; vspešno se goji petje in godba, kakor tudi ročna dela, kakoršna more izvrševati slepec samostojno. Prošnje na tukajšno ravnateljstvo zavoda naj se oddajo najpozneje do konca julija. Pridenejo naj se zajedno sledeči listi: Krstni list, list cepljenih koz, domovinski list, ubožni list in zdravnikovo spričevalo, ki naj priča, da je otrok slep in da je sposoben za pouk in vzgojo.

* **Tržne vesti.** Nejasnost položaja je kriva, da so tržišča skoraj popolnoma zaspala. Uradna poročila iz Ogrskega se glasijo grozno neugodno. Vendar kljub temu padajo cene, ker je nastopila Amerika z ugodnimi poročili. Vrh tega je vreme jako ugodno za setve, ki so si že jako opomogle. Pšenica je brez prometa, cene nestalne. Rž istotako. Turšica nazaduje v ceni. Svinjska mast je padla v ceni. Cene kože in usnja jako nazadujejo. Hmelj ima nezaten promet. Cena zatčkega hmelja se vrti okoli 140–165 K za 50 kg.

Mili darovi za družbo vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa: Župnija Loka v letu 1906 46 kron, v letu 1907 43 kron.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Geometer Rudolf Hribar je dne 6. t. m. umrl.

m **Nenadna smrt.** Dne 4. t. m. se je peljala trgovčeva mati Lucija Zorko pri Sv. Antonu v Slov. gor. v Ptuj. Med vožnjo jo je zadela srčna kap. Spravili so jo v Pacinju na mrtvaški oder ter so jo od tamkaj slovesno spremili k večnemu počitku na pokopališče v Dornovi. Naj v miru počiva!

m **Brat rešil brata.** V petek 7. junija so se štirje otroci igrali pri Dravi, med njimi otroka Ant. Budje, uslužbenca v mariborski železniški delavnici, doma od Sv. Jurija ob Ščavnici. Starejši, star trinajst let, je trgal bezgovo cvetje. Med tem je mlajši, star 7 let, padel v vodo. Druga dva stajela vpiiti in klicatina pomoč. Brat utapljačočega je planil z drevesa in v vodo ter z velikim trudom in naporom rešil brata iz deroče, kalne Drave. Med tem se je nabralo več ljudi, in ko je 13letni deček privlekel svojega brata na suho ves upehan in prepaden, so se čudili dečkovemu pogumu. Deček zasluži rešilno talijo, kajti Drava je tam precej globoka in deroča.

m **V Poljčanah** je padel Žvaganov dveletni otrok tako nesrečno po stopnicah, da se je ubil.

m **Sv. Barbara pri Mariboru.** V nedeljo, 2. t. m., je tukaj poučeval g. M. Jelovšek, potovalni učitelj živinoreje, izborni v splošno hvaležnost vseh poslušalcev. Najvažnejše se omeni o tem pouku, da se naj držimo le marjardvorskega plemena, katero je bilo od nekdaj v Slov. gor. domače in vspevalo izvrstno. To plemo govedi pogrešajo kupei, ki pridejo vsako leto k nam. To plemo je dolgega in gostega života in najboljši izmed vse goveje živine. Pri svinjah se mora pa strogo izogibati krvnega sorodstva, katero je najbolj krivo, da prasci crkajo in da se jih nalezljive bolezni tako rade prijemljejo. V poletnem času ne dajamo svinjam detelje, ker je prevročna, ampak le samo mlado travo, pa ne v korito, ampak v „gare“, lestvice, kakor govedi. Tudi kuhano hrano ne smemo svinjam dajati; divje svinje pa žro poleti kot pozimi surovo. Še več zanimivega se je povedlo, le škoda, da niso slišali vsi farani sebi v korist.

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Zadnjo nedeljo so se prvič kazala na odru naša vrla dekleta, ki so deklamovala, govorila in igrala, da je bilo veselje. Obširna velika sobana g. Dolajša, ki nam je dobrohotno šel na roko kljub Matijevim mahinacijam, je bila polna. Fantje pa so nas zabavali s svojim izbornim petjem do pozne noči! Nekaj posebnega je bilo, da so nam ugrabili posilnemei slovensko zastavo, proglasivši jo za svojo last, klasi je šolska ali cerkvena in smo imeli dovoljenje vzeti jo. Tudi napredek, posilnemei se trgajo za slovensko zastavo! Ceste, ki jih naš župan zdaj lepo popravlja, kažejo vrlu občinsko gospodarstvo, le malo tiste nemškutarije se jih še drži. Sicer jih jih ne bila že nedolžna veselica spravila iz ravnotežja, tako da je g. Šantelj ves čas jeze pihal s svojim nadebudnim sinom krog Dolajševе hiše, zadržujoč ude od udeležbe. Ljudstvo je bilo ogorčeno nad takim ravnanjem, in ko bi hoteli, bi mu priskrbeli z rekurzum proti njegovi občinski odredbi tudi kako zadrego, pa se nam smili, ker vemo, da prihaja to ravnanje samo od občinskega pisarja Tinča, bivšega žandarja, ki misli, da ima še vedno poprejšno oblast. Ne veš, Tinč, da nimaš pri društvu nič iskati, ker te ne mara. Vsi dobromisleči št. Jakobčani pa se oklenite narodnega ognjišča in delujte z nami za izobrazbo šoli odrasle mladine, da je ne pokvari nemškutarija in brezverstvo naših Marburgerjev in štajerčijancev. Ni je sile, da bi nas podrla, ker delamo postavno, nasprotniki pa s takimi sredstvi, radi katerih bi lahko prišli vsak čas pravici v roke po novem zborovalnem zakonu, ker nevednost jih pred postavo ne izgovarja!

m **Slov. Bistrica.** Dne 4. maja na sejmovski dan je agitiral gostilničar Koropec iz Studenice v „Narodnem domu“ za liberalnega kandidata. Bahal se je, da bo vse volilo liberalnega kandidata Glaserja. Ko mu je eden od kmetov malo ugovarjal, postal je g. Koropec hud, kakor puran, kadar mu pokažeš ručico ruto ter začel razkačeno govoriti. G. Koropec,

ali je to liberalna olika? Od koga pa vi največ denarja skupite, če ne od nas katoliških kmetov? In vendar niste hoteli dovoliti g. Pišek, da bi v vaši gostilni zboroval. Zakaj torej preganjate tiste, ki Vam nosijo denar?

m **Narodna godba** v Slovenski Bistrici priredi v nedeljo dne 16. junija vrtni koncert na vrtu Narodnega doma pri gospodu Petru Novaku. Sodeluje slovenjebistriško pevsko društvo. Čisti dobiček je namenjen za Narodno godbo. Začetek ob 3. uri popoldne. Na veselo svidenje!

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Zanimivo bi bilo vedeti, kako drag je notar Štupica pri zapuščinskih in kazenskih obravnava. Mi bomo za to poskrbeli, da bodo kmetje videli, kak prijatelj slovenskega kmeta je notar Štupica. Mimogrede naj tudi omenimo, da je hodil Štupica z lenarško nemškutarijo slaviti zmago poslanca Malika in je pri Sekolu napadal duhovščino, da so se celo nemške frajle zgražale.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. V torek zjutraj dne 4. junija je naglo umrla Katarina Omulec, žena cerkvenega ključarja in kmeta v Cerkevniku. Rajna je bila pridna, vobče spoštovana gospodinja. Naj v miru počiva! — V sredo dne 5. t. m. zvečer je gorelo v Andrečih. Ogenj je uničil posestniku Janezu Vršiču hišo in svinjske hleve. Ker je Janez Vršič vrl pristaš Kmečke zveze, še ga posebno priporočamo za podporo. Naslov: Janez Vršič, posestnik v Andrečih pri Sv. Antonu v Slov. gor.

m **Račje.** V soboto zjutraj je zgorela tukaj tovarna za olje Vincenca Bachlerja. Domačim in sosedom požarnim brambam se je posrečilo omejiti ogenj, da ni začela goreti sosedna tovarna za Spiritus, kar bi bilo povzročilo velikanski požar. Posestnik ima okoli 50.000 K škode, kajti tovarna za olje je zgorela popolnoma z vso zalogo, samo zidovje je še ostalo.

Ptujski okraj.

p **Matija — Božidar Flegerič**, bivši profesor na Hrvatskem, pesnik in pisatelj, je v nedeljo, dne 9. t. m., zvečer ob 10. uri, previden s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal na svojem domu v Odrančih župnije Sv. Bolfenka pri Središču. Pokopan je bil v sredo, 12. t. m., dopoldne. N. v m. p.! Pokojni je govoril slovensko, hrvaško, italijansko, francosko, angleško, češko, poljsko in nemško.

p **Ptuj.** V Skorbi pri Ptuj je v noči dne 6. t. m. gorelo: Ptujška mestna požarna bramba je že bila na potu, toda ko jo izvede a, kje gori, se je vrnila. Tudi tukaj se vidi ljubezen nemških meščanov do slovenskega kmeta!

p **Ptujčani proti špeharjem.** V ptujskem občinskem svetu so se pritoževali mesarji, da jim špeharji škodijo pri obrti. Zadeva se je izročila orbnikiškemu odseku, ki bo gotovo sklenil zadevo tako, da bo na škodo kmetu — špeharju. Ornig, župan Ptuja, če si prijatelj kmeta, kakor te „štajere“ vedno hvali, kaj praviš ti k temu?

p **Prazgodovinske najdbe.** Na mestu, kjer se odcepi spodnjehajdinska občinska cesta od okrajne ceste Ptuj-Gornja-Hajdina, so delavci, kopačji gramoz, našli v globini enega metra tri človeška ogrođja. Na sencih ene lobanje so našli večji obroček, ki se je končal z zapono v obliki S; na tem obročku je visel drug manjši. Na prstih so dobili nataktna dva prstana iz srebra, ki mu je primešanega veliko bakra. Ko so kopali naprej, zadeli so še na štirinajst drugih ogrođij, ležečih povprečno po enen meter drugo od drugega oddaljena, obrnjeni z glavo proti zahodu. Velika so ogrođja večinoma 1.55 do 1.80 metrov, le eno je otroško, ter so vsa dobro ohranjena. Omenjena prstana sta preiskala dunajska vseučiliška profesorja dr. Hoernes in Szombathy glede oblike in zlitine ter prišla do zaključka, da sta prstana slovanskega izvora, in sicer iz šestega do sedmega stoletja po Kristusu. Vazne so te najdbe, ker so prve slovanskega izvora, ki so jih dobili v jugoslovanskih pokrajinah. — K temu se nam poroča iz Hajdina: Zemlja, po kateri Hajdinci hodimo, so povsodi znamenita tla. Rimski kamni, ceste, grobovi in drugo za nas ni nič novega, ampak nasprotno nekaj čisto navadnega. Prejšnje leto spoznavali smo v izkopinah gosp. Pollaka tudi predrimske stvari. Mislili smo si, da je imel g. Pollak s svojimi starinskimi reči večje veselje, kot s ptujsko čitalnico, kateri je predsednik; in res vidimo letos, da njegov trud ni bil zaman, in na Hajdini smo bili čisto začuden, ko smo slišali, da nam je izkopale naše pradede. Cela vas je pritekla skupaj in posebno otroci, ogledat si te močne ljudi s svojimi zelenimi prstani in že marsikateri sosed je bil hud na te prizore in le spoštovanje do osebe ga je odvrnilo od zmerjanja. Pokopani so bili vsi na enem malem griču pod lipo, obrnjeni proti zahodu, odkoder so prišli. Najimenitnejši med njimi, ki je imel največ prstanov, je bil zelo velik, gotovo blizu dva metra dolg in je ležal kot nekaj čuvaj čisto na vrhu drugega, med njimi tudi 1 otrok, pod njim. Pod hribčkom našlo se je mnogo posode, a večinoma potrte, mnogo oglja in pepelja, kjer so si kuhali svojo hrano in najbrž skupno obedovali. Orožja niso imeli pri sebi in to kaže posebno slovansko naravo, katera kaže tudi po smrti svoj miroljubni značaj. Večje pokopališče to ni bilo, ker drugače bi se moralo najti več kosti, bila je samo ena višina, kjer so pokopali najbrž v vojski padle tovariše. Okoli tega mesta bili so rimski grobovi in porušena poslopja, katera so se prej gotovo opazila in vsled tega poiskali so si Slovani prostor, ki še ni bil zaseden, ter so tam pokopali svoje brale.

p **Veselica** „Kmetijskega bralnega društva“ v Rogoznici pri Ptuju dne 9. junija se je vkljub temu, da je mnogo ljudi seno sušilo, izvrstno obnesla. Ljudstva je bilo nad 450. Igri: „Dobrodošli, kdaj pojedete domov“ in „Berite časnike“ sta občinstvu padli, posebno zadnja. Diletantje so svojo nalogo vsi zelo dobro rešili, za kar gre hvala najbolj g. Sentjurcu, ki je igranje vodil in tudi sam sodeloval, tem bolj, ker so bili štirji novinci, ki so prvič pri teh igrah nastopili ter so tudi svoje vloge dobro izvršili. Srečolov je mnogim prinesel lepe dobitke. Pri prosti zabavi ob zvokih slavnoznane godbe Koemut-Potrč se je občinstvo s konfetijem, šaljivo pošto, šaljivim ribarjenjem izvrstno zabavalo. Zahvala vsem.

p **Sv. Lovrene** na Drav. polju. „Štajerca“ v št. 23 nas imenuje črne podrepnike in to samo zato, ker nismo hoteli voliti Orniga in smo rajši oddali glasove za našega vrlo delujočega poslanca dr. Ploja, le par izjem je bilo. Potem napada naše vrle može kakor sta g. J. Tumpaj in št. Osenjak, katera dva pa uživata veliko večje zaupanje od nas soobčanov, kakor ti, dopisnik Štajerčev. Lažeš, da je nas Lovrenčanov malo bilo v Cirkovcah in kateri smo bili, smo bili prisiljeni. Mar treba Lovrenčane siliti, ali niso povsod prvi kot vrli Slovenci? Nadalje lažeš, da dr. Ploj ni upal zborovati pri nas. Misliš, da se boji tistih par Štajerčijancev. Ali ne veš, ti dopisnik, da je število 170 mnogo večje nego 69. Potem laže, da nam ni nič za dr. Ploja. O saj vemo, da bi ti in tvoji pristaši rajši videli Zdravca kot dr. Ploja. Še rajši pa bi videl naš Jakec, da bi ga mi Lovrenčani bolj častili. Saj se je sam izrazil pri neki priliki, da se bode enkrat „Gemeindevorsteher in St. Lorencen am Draufeld.“ Pa ne boš Jaka! Ali ne veš, da smo še vsi vrli Slovenci. Mi te ne maramo in ti že zdaj želimo srečno pot. Dalje obrekuje dopisun našega vrlega gostilničarja g. Fr. Frasa, ker je Slovenec in ima napis „Gostilna“. Ali ni tako prav, saj smo vsi njegovi gostje sami Slovenci. Zeleti bi bilo, da bi kateri gg. trgovcev posnemal našega g. Frasa in mi bi lahko uvaževali geslo „Svoji k svojim.“ Ker vem, da gospod urednik ne sprejme rad dolgih člankov, bom se pa še prihodnjic oglašil. Tebi, dopisnik, pa, ki te dobro poznam, bi svetoval, ne delaj si sramote v „Štajercu“, saj si je dobil dosti na Gori. Toliko za danes!

Lovrenčan.

p **Sv. Urban** pri Ptuj. Veselica, ki jo je priredilo tukajšnje „Gospodarsko bralno društvo“ v nedeljo dne 9. junija 1907, je dobro uspela. Udeležba je bila za sedanjí čas lepa. Udeleženci so bili iz domače, pa tudi iz sosednjih župnij. Vsem lepa hvala pa iskren pozdrav! Udje mladeniške zveze so igrali igro: „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Kmet in fotograf.“ Udje dekliske zveze pa igro: „Pri gospodi.“ Igrali so vsi za naše razmere dobro; najbolj je ugajal komičen prizor: „Kmet in fotograf.“ Kdor je videl igrati naše igralce lani in letos, mora reči: lep napredek. Čast torej vsem našim igralcem in igralkam! Nad vse lepo je bilo petje pod vodstvom g. učitelja Josip Cenčiča. Blagemu gospodu izrekamo tukaj za njegov trud najprisrčnejšo zahvalo. Uspeh, ki so ga tokrat dosegli naši mladi igralci in igralka, pevci in pevke po svojem trudu in pridnosti, naj jih bodri k novemu vstrajnemu delu v lastno korist in izobrazbo in v blagor in čast domovini. Bog jih živi!

p **Vurberg** je črn, pravijo na Ptuj gotovi gospodje našim ljudem, ki prihajajo v mesto. Res, Vurberg je bil dolgo časa črn, ker nihče ni skrbel za izobrazbo odraslega ljudstva. Ljudje razen „Štajerca“ niso skoraj nič čitali. Zdaj pa izvrstno deluje izobraževalno društvo. Izposodilo se je od ustanovitve sredi januarja do 9. junija 800 knjig. Vrše se vsak mesec podučna predavanja. In začel se bo celo socialni kurz. A gospodje liberalne stranke pravijo, da smo vse jedno črni. Mi pa pravimo: Vurberg je svetel in bo vedno svetlejši postajal. Seveda črni smo samo za to, ker smo dr. Ploja volili. Če bi pa Vurberg ne imel nič bralnega društva, bi se ljudje nič ne izobraževali, bi razen „Štajerca“ in „Narodnega Lista“ ničesar ne čitali ter bi Zdravca in Orniga volili, bi se Vurberžani liberalnim Ptujčanom zdeli gotovo silno izobraženi, zavedni in napredni. Tako je. Bog nas varuj tiste luči, katero razširja na Ptuj g. Kaukler s svojimi naprednimi tovariši!

p **Polenšak**. Odkar se nahaja na Polenšaku neka oseba, nahajajo se v izdajalskem „Štajercu“ take stvari o našem g. župniku, ki jih mi župlani v fari Polenški najodločeneje obsojamo kot lažnjive izbruhe sovraštva. Vsi farani smo veseli, da imamo za župnika takega moža, ki vzorno skrbi za svoje farane. Gospoda župnika pa prosimo, da se nič ne ozira na besede takega malopridneža, ki se ne upa pod svoja obrekovanja podpisati, saj je znano, da je častno za vsakega rodoljuba, ki ga napada „Štajerc“. Na Polenšaku, 2. junija 1907. Slede podpisani županov v Polenšaku, Polancih, Slomih in Hlaponcih ter nekaterih odbornikov.

p **Pavlovski vrh** blizu Ormoža. Umril je tukaj dne 9. t. m. po dolgi in mučni bolezni posestnik in obč. odbornik g. Anton Bogša, kapelnik godbe gasilnega društva za ormoško okolico. Bil je izvrsten gospodar in kapelnik, nekdanj godec pri voj. godbi c. kr. 47. pešpolka. Škoda ga je velika, težko ga bomo pogrešali in težko mu bomo našli namestnika N. v m. p.!

p **Cirkovce**. Naš spoštovani gospod župan Goljat nam je odstopil. Presrečno hvala mu za njegov trud in požrtvovalnost. Upamo, da bo tudi novi župan deloval po Goljatovem načelu in vsi ga bomo spoštovali. Cirkovčani, le vrlo naprej!

p **Ormož**. Dne 11. junija plapolala je raz c. kr. okrajnega sodišča bela zastava v znamenje, da ni v njem nobenega kaznjencea.

p **Iz Majšperka**. Po naključju sem dobil v roke „Štajerca“ št. 21. V dopisu iz Majšperka sem bral v 27. vrsti tudi moje ime. Tamkaj mi lažnjivi dopisun bredbacia, da sem plakat štajerčeve stranke strgal raz plota mladega Waišeka in zraven izrazil besede: Ta hudič pa ne bo na mojem plotu pribit. Nadalje mi predbacia, da sem pri okraju v službi, da si služim kruh in da g. načelnika psujem itd. Ti lažnjivi dopisun, veš kaj ti povem, lahko bi te tožil, pa kdo mi bode potem tožbene stroške povrnil, menda ti? S čim? Vem, da bi si ti tudi rad kaj okroglega zaslužil, zdaj pa ti je lepa prilika dana, da si v kratkem času prislužiš 100 kronic. Dokaži mi, da sem strgal ovi plakat raz plota in zraven izrazil besede: Ta hudič pa ne bo na mojem plotu, tedaj pa dobiš 100 K, saj bi ti dobro teknilo, saj menda še nisi do grla v cekinih zaviti. Kar se pa tiče tvojega nadaljnjega psovovanja, ti povem, da na take surovosti ne odgovarjam, ker nisem tako surov, kakor so štajerčevi dopisniki. Le premisli, kaj pravi stari slovenski pregovor, da zasramovanje ne gre dalje kakor od ust do nosa. Za danes dosti, drugokrat pa bode več mičnega na svetlo prišlo. Okrajni služabnik.

Ljutomerski okraj.

l **Gorelo** je zopet pri Kapeli blizu Radgone v nedeljo po noči dne 9. t. m. gospodarsko poslopje Fr. Markoviča. Zgorela je tudi goveja živina in svinje, grozna stiskalnica in vso gospodarsko orodje. To je v teku enega leta že četrti slučaj požara v najbližji okolici Kapelski, zategadelj se sumi, da je užgala sovražna roka.

l **Cebelarska podružnica pri Mali Nedelji** priredi v nedeljo dne 16. t. m. predavanje v šoli, takoj po rani maši. Predava g. Jurančič. K mnogobrojni udeležbi vabi Odbor.

Slovenjgraški okraj.

s **G. Vladimir Pušenjak** se je vrnil nazaj iz svojega poučnega potovanja po Nemčiji in bo nastopil kot od Zveze imenovani potovalni učitelj za kmetijstvo in zadrage prvokrat kot taki v št. Ilju pri Velenju dne 23. junija t. l. ob 3. uri popoldan ter bo tam predaval o mlekarstvu in kako se zamore v zdajšnjih slabih časih kmetu pomagati, da zboljša svoje dohodke. Kdor ga kot izvrstnega strokovnega govornika pozna, bo gotovo prišel, vsi drugi ste pa uljudno vabljeni, se tega predavanja udeležiti.

s **Kako je delala Narodna stranka v Robičevem okraju**. Med ljudstvo so razširjali velikanske obljube; le Ježovnik bode dosegel za kmeta vse; prodajal bode meso po 40 kr.; rešil jih bode prevelikih davkov itd. Videli bomo, kako bode vse izpolnil; besedo ima sedaj Ježovnik. Kmečki zvezi se sploh ni dovolilo nikjer mirno zborovati, da bi bila lahko pojasnila svoje stališče; vendar so bili povsod vrli kmetje na strani Kmečke zveze. Čast tem zavednim volilcem, zlasti pa v gornjegrajskem in šoštanjskem okraju! Le pogumno naprej in prišel bo de dan plačila, kate-rega bode te Vi delili nasilnikom po svoji volji! Narodna stranka je prav strastno nastopala. Povsod je grozila pristašem Kmečke zveze, da bodo zaprti; in res je tožarila zaradi vsake malenkosti pri sodniji; še na dan pred ožjo volitvijo jih je bilo mnogo poklicanih iz Saleške doline v Celje, da se zagovarjajo. Povoda ni bilo nobenega; pač pa se krađe na ta način poštenim ljudem čas in denar.

s **Vinko Ježovnik**, mesar in državni poslanec, še vedno ni dal svojim agitatorjem povelja, da naj prekličejo vse stotere laži o Robiču. Prosimo naše državne poslance, da mu to povedo tudi na Dunaju, da je dolžen to storiti, ako hoče še nadalje veljati kot poštenjak.

s **Narodna stranka** razglaša po svojih listih, da je dostojno agitirala proti Robiču. Ali je tudi to dostojno: Nek šoštanski agitator je lagal okoli, da je Robič star duhovnik, in da mu še dve leti manjkata, potem dobi polno penzijo kot državni poslanec. Za penzijo pa bodo morale vse tiste občine vlagati, v katerih bo zdaj največ glasov dobil. Tako so govorili poštenjaki od Narodne stranke. Fej takim propalicam! Ježovnik, ali Vas ni sram take družbe?

s **Iz slovenjgraškega okraja**. V zadnjem volilnem boju agitirali so slovenjgraški Nemci za liberalnega kandidata, posebno so se pa odlikovali z agitacijo trgovci Reitter, Klinger in Pungarschegg. Kmetje, zapomnite so to dobro in pomislite, da so ti ljudje bili vedno Vaši največji nasprotniki, če so torej agitirali za liberalnega kandidata, so že dobro vedli, zakaj to storijo.

s **Lehen pri Slovenjgradu**. Pri občinskih volitvah se je zvezala Narodna stranka z nemškutarji in kandidati te zveze so tudi zmagali. Tako bodo sedeli odslej v našem občinskem odboru tudi trije Štajerčijanci. Slovenjgraški krčmar Vrečko se je že pred mesecem hvalil, da bodo liberalci vrgli značajnega in vrlega župana Rotovnika. Kaj se ima ta Vrečko mešati v naše kmečke zadeve? Iz mesta torej dobiva liberalna stranka svoja povelja. Mi pa ostanemo zvesti kmečki stranki in slovenskemu narodu!

s **Št. Jan** pri Spodnjem Dravogradu. Gospod urednik, moram Vam povedati, kako se je strastno

delalo za Ježovnika tudi v našem kraju. Laži so pomagale pri nevednem ljudstvu, da je Ježovnik dobil toliko glasov. Lagalo se je, da bo g. Robič dobil 8000 gl., t. j. 16.000 kron penzije, če bo zdaj izvoljen za poslanca. Neki mož je celo naročil svojemu sinu, naj po občini trosi laži, da so se duhovnikom s pomočjo g. Robiča zboljšale plače za 9.000.000 K. Neki župan je tudi nekaterim volilcem pošiljal na dom glasovnice že podpisane z imenom Vincenc Ježovnik, dasiravno je bilo oklicano, da se glasovnice dobijo še le na dan volitve pri komisariju. Za Ježovnika so glasovali tudi socialdemokrati in nemškutarji. Gliha vkup štrih.

s **Smartno ob Paki**. Hudo se jeze nekateri tukajšnji liberalni mogotci, ker se je v časnikih nekoliko ožigosalo njih „slavne“ čine ob volitvah. Popolnoma umevno, kajti pregovor pravi: Resnica oči kolje. Toda nikar se naj ne jezijo. Potreba je še bolj oistre metle. Iščejo dopisnika, da bi se nad njim maščevali. Pravijo, da ni nobeden drug, tako „kunšten“, kakor g. kaplan in g. organist. Menda nas sodijo po svojih zmoeznostih. Povemo vam prav tiho na ušesa, da jih je med nami veliko, ki znajo v časnike dopisovati in bodo še zanaprej, ko morebiti ne bode g. kaplana in g. organista več med nami, bičali po časnikih vsako nepravilno dejanje in nehanje liberalcev.

s **Šmiklavž**. Dne 2. t. m. zadela nas je nepričakovano velika čast, da nas je obiskal novo izvoljeni državni poslanec Vinko. Velika možica se je sešla k pozdravu. Med nedolžno zapeljanimi je bilo mnogo drznih ponočnih nemirnežev. Po zborovanju so zopet pregrevali stare neresnice o Robiču, govorili proti duhovnikom in se hudovali čez tiste, ki so volili Robiča. Ti ljudje še sedaj po volitvi ne dajo miru, ampak še nekateri vedno tulijo naprej, kakor jih je naučila liberalna Narodna stranka. Zbujati človeške strasti je lahko, toda pomiriti jih je težko.

s **Smartno na Paki**. Tukajšnji volilci in pristaši Kmečke zveze so sklenili, da bodo pričeli izvajati geslo: Svoji k svojim, in se bodo zanaprej ogibali liberalnih krčem, trgovin itd.

s **Saleška posojilnica** v Velenju je tudi k proslavi svojega načelnika Ježovnika po svojih močeh pomagala. G. notar Kolšek kot voditelj, prav za prav pa le kot član nadzorstva iste, je na željo Ježovnika tistim dolžnikom, ki so imeli slučajno tudi namen, da bodo Robiča volili, poslal po dopisnici odpoved posojila in sicer s tako strogo naglostjo, da so vsi še le (strmite) en dan pred ožjo volitvijo (22. maja) dobili nalogo, celo svoto z obrestmi vred dne 23. maja t. l. za plačati, ako nočejo biti toženi. Imena več takih dolžnikov volilcev so na razpolago. Kdo potem tožbe vloga, si lahko mislite in g. notar pa vendar pravi, da dela sam vse zastoni, da posojilnica ne potrebuje tajnika. Da, očale pač ne nosi v posojilnici zastoni, to Vam hočem eden slučaj povedati! Vzoren in premožen kmet si je bil za malo časa nekaj izposodil in nameraval itak čez pol leta vse vrniti, toda človek obrača. Bog obrne, ni dobil denarja vkup. Meneč, čez eden mesec mi bosta vendar donesla, saj sta rekla, da za gotovo doneseta, kolikor sta mi dolžna. Na to računši, ni šel obresti naprej plačevati, ampak si je mislil, eden mesec bode že čakali, potem pa tako vse nesem. Bilo je pa drugače. Prej ko mesec dni mine, dobi ostri ukaz, posojilo z obrestmi vred takoj vrniti. Slučajno mu drugi dan po istem njegova dolžnika donesek vrnete, namesto katerih se je bil sam zadovoljil, da jih ni v zadrego spravil. Vrnil je torej takoj vse, koliko je moral pa za opomin plačati, mi ni znano. Slišal sem pa, da se navadno opominsko pismo računi 1.60 K. Pred kratkem so baje podnačelnik in dva uda ravnateljstva izstopila, eden je umrl in zdaj gospodari papa Ježovnik kot načelnik, slavno znani bivši šoštanski občinski tajnik Martin Goršek kot član ravnateljstva, seve da ima večjo veljavo, in g. notar kot član nadzorstva in namestnik tajnika. Izstopivši člani ravnateljstva in nadzorstva so zahtevali izvanredni občni zbor, da se ravnateljstvo na novo sestavi, pa zamanj! Visoki gospod državni poslanec hoče s pomočjo odstavljeneja tajnika Goršeka pač sam gospodariti! Le tako naprej! „Ljudska volja, Božji glas“ se bo kmalu slišal! En vlagatelj.

s **Smartno pri Slovenjgradu**. Veseli praznik se obhaja na sv. Rešnjega Telesa dan po celem cesarstvu. Kjer so kristjani, so procesije s sv. Rešnjim Telesom, celo presvitli cesar se vdeležijo te procesije, ako niso zadržani, in dajo svojim podložnim lep vzgled. Tako se je tudi pri nas v Smartnu ta visoki praznik dostojno počastil, zbrala se je velika množica ljudi, akoravno je vreme hotelo zapreko delati. Može so svetili pred Najsvetejšega, godba je svirala in Marijine družbenice so tudi svetile; fantje so storili svojo dolžnost, da so streljali v čast prazniku; bili so zbrani solarčki pod vodstvom g. nadučitelja in gđe. učiteljic. Hvala jim, da mladino tako lepo vodijo. V Smartnu je štirirazredna šola, sta dva gg. učitelja in dve gđe. učiteljici. Pa z žalostjo smo zapazili samo le g. nadučitelja in dve gđe. učiteljici pri šolski mladini, ki se je procesije udeležila. G. učitelja Barleta so brčkone noge bolele, da se ni mogel procesije udeležiti s svojo šolsko mladino. Le počivajte do prihodnjih državnoborskih volitev, agitacijsko delo vam gre spretno od rok, da bode te imeli zopet dosti moči kot spretni agitator Narodne stranke.

Konjiški okraj.

k Iz konjiškega okraja. „Resnica v oči kolje“, ta narodni pregovor pa je meni prišel na misel, ko sem bral v „Domovini“, št. 65 od 7. t. m. že drugi članek „Konjiškim Slovincem“, v katerem skuša g. dopisnik, ki se čuti silno užaljenega, prav napredno-svobodomiselnost ugovarjati resničnemu in stvarnemu dopisu v „Slov. Gospodarju“. Pravzaprav bi temu liberalnemu g. „rojaku v tujini“ ne bilo več treba na ta čudovito moder članek odgovarjati, pa naj bo, da g. rojak ne bo mislil, bogve kako se bojimo njegovega neutemeljenega drezanja. Pred vsem si prepovemo predbacivati politiko osebnega koristolovstva, ker g. rojak sam ni o tem prepričan, pa tudi ne more navesti zato čisto nobenega dokaza, kar bi bil gotovo storil, če bi le količikaj mogel. Konsum omenja, a ta ni ljudstva veljal ne enega vinarja ne, ker se je v redu razdružil. Našim posojilnicam očita, da so neokretne in da kmetje hodijo k nemškutarjem po denar. To očitiranje pade na vas nazaj, če primerjate, kar ste pisali o liberalni konjiški posojilnici v prvem članku; a naše posojilnice se ustanovljajo ravno zato, da se to ne bo več godilo. Ravno tako je z nemškutarji in naprednostjo v narodnih in političnih, ter z gospodarstvom v okrajnih, občinskih in kmetijskih ozirih. Oni, ki so si prisvajali do pred kratkim prvaštvo, so storili za vse te važne zadeve toliko kot nič; v imenu sloge in miru smo jim vodstvo skoraj popolnoma prepustili in eno oko zatisnili, a sedaj, ko je ta sloga padla, pa ostanem pri tem, kar sem zadnjič pisal v „Slov. Gospodarju“, da bomo šli naprej na programu Slovenske kmečke zveze brez ozira na desno ali levo za blagor kmečkega stanu v prvi vrsti. Počakaj tedaj, g. rojak v tujini, in potem sodi in ne delaj združbe! Kako lahko pa je tebi nič meni nič zmagati v tako nemških gnezdih, kakor so Loče, Oplotnica, Konjice, Vitanje, pa prosim, vprašaj, cenjeni rojak v tujini, nekdanjega g. jurista, sedaj dr. Gosaka v Celju, kako se mu je še kot rojaku doma godilo pri občinskih volitvah v Ločah in koliko je dosegel. Naša Kmečka zveza je še mlada, a je vendar že dosegla letos precej, namreč za slovenskega kandidata Pišeka v Ločah 63, lani za dr. Korošca samo 27 glasov, na Zbelovem letos 37, lani le 3, v Oplotnici letos 111, lani 57. Četudi počasi, pa modro, vstrajno in gotovo! Za naše „dobro, poslušno, katoliško“ ljudstvo se nič ne bojimo, ker ono za nemčurji in vami ne bo šlo, ki se iz bratovščin in pobožnosti norčujete, ter mislite, da s tem delate za narod prav po receptu kranjskega brezvernega lista „Slov. Narod.“ Verem kmet v konjiškem okraju je tudi dober Slovenec in zvest narodnjak in bo tudi tak ostal. Bog ga živi! Da bi se pa naša politična društva razpustila, se ti ni treba bati! Sicer pa, cenjeni rojak v tujini, nekaj ti hočem še prav tiho na uho povedati, da nihče ne bo slišal, namreč, mehi pa tudi drugim se močno zdi, da ko bi Glaser v konjiškem okraju dobil Pišekove glasove in narobe Pišek Glaserjeve — pa bi bil po tvojem in „Domovine“ nezmotljivem (!) mnenju gotovo konjiški okraj politično najbolj izobražen in bi stal na vrhuncu narodnega gospodarstva, pa bi ne bilo treba iskati za to „prepričanja vesoljnega slovenstva in Diogenove svetilnice“; tako pa seveda je najzanimarnejši! Že dobro! Zdaj pa mir besedij — pa z Bogom za narod! Rojak doma.

k Iz ječe je ušla v Konjicah 31. letna Ivana Kresnik iz Planine. Zaprta je bila radi tatvine.

k Loče. Pri nas v lepih Ločah imamo še sedaj veselje nad tem, kako je grajščak Possek na Piškovem shodu v St. Jerneju nesrečno prodajal svoje štajercijanske nazore pa nič skupil. Njegovo in njegovih privrženecv brezmejno komando bomo počasi že strli, ker se našim sicer dobrim kmetom že oči odpirajo, da spoznavajo, kje so njih prijatelji, namreč v Slov. kmečki zvezi. Štajercijanci niso za kmeta; saj ste slišali na Kresnikovem shodu v Ločah, da še lovske postave omenili niso, ampak še le potem, ko jih je neki kmet o tem povprašal, so se jalovo izgovarjali, da to ne gre, da bi kmet zajčke streljal in lovil, ker bi se po nesreči lahko sam ali pa bi koga drugega obstrelil. Glejte, glejte, kako so „kunštni“, samo „gospodje“ štajercijanci bi radi pečenko jeli — zajec naj nam pa le škodo dela! Lepi kmečki prijatelji so to!

k Zbelovo pri Ločah. Z žalostjo opazujemo, kako se dozidava pri nas nova tvornica za stole. Nekaj sicer bo zaslužka za nas, a glavni dobiček bo le potegnil lastnik tujec Nemeč Hafenrichter. Še bolj pa nas žalosti, da se o delavcih, ki se bodo sem iz Oplotnice preselili, pripoveduje, da so pri zadnjih volitvah najbrž vsled želje svojega gospodarja vsi volili štajercijance, in kaj takega bo tudi tukaj g. fabrikant gotovo močno želel. Komaj smo v naši občini jeli spoznavati, da nam le Slov. kmečka zveza hoče dobro, pa se bo zopet nemškutarsko štajercijanstvo pomnožilo po teh obžalovanja vrednih delavcih. Zato, možje, kmetje in fantje zbelovski, ne dajte se omamiti in zapeljati, ampak pridobivajte vedno več pristašev Kmečki zvezi, ki edino hoče podpirati vaše težnje, koristi in pravice!

k Zreče. Pravila nove posojilnice-rajfaizenovke za Zreče in Stranice so že potrjena. Kmālū začne posojilnica poslovati. Živio delo za ljudstvo!

k Stranice. Štajercijanstvo tukaj pri nas zelo cvete, kar je vse obsodbe vredno, vendar se ničesar ne bojimo, saj laž in surovost za dolgo časa ne moreta zmagovati. Laži o našem častivrednem g. župniku je moral „Štajerc“ popravljati, in glavni kolo-vodja štajercijancev pa je bil pred kratkim v Konjicah občutno kaznovan, ker je hudo razžalil našega vrliga župana in zaupnika Kmečke zveze, Tistim Straničanom pa, ki so se dali vjeti od agitatorjev Fijavžev

za Kressnika, je zdaj žal, ker nimajo tistega poslanca, ki so jim ga obljubovali. Ne verjemite štajercijancem! Čujemo tudi, da nekateri štajercijanski generali, ki sicer vozijo vagone s postaje do žreških premogokopov, pripravljajo bando kakih 10–20 privrženecv, s katerimi se nameravajo udeležiti vsakega shoda Slov. kmečke zveze in ga razgnati. Naj le poskusijo, če imajo dosti kronc za kazni, ali če hočejo iti kašo pihat!

k Prihova. Slovenec g. dr. Fr. Feuš je v tukajšnji Marijini cerkvi poročil Nemca g. Lorenca Kuselbauer s Čehinjo gđe. Aninko Pavlik. Bilo srečno!

k Prihova. Pretečeni petek smo pokopali blagega moža Ferdinanda Gosnika, starega mlinarja v Poberžu. Bil je dober oče, ljubezniv sosed in vnet kristjan. Dolgo časa je bolan ležal, pa vendar je vse voljno prenašal. V svojem življenju je rad prebiral dobre knjige, skoraj vse letnike Mohorske družbe imel je shranjene in je bil tudi ponosen na nje. In ravno branje dobrih knjig je takoj ublažilo njegovo srce. Zato ga je v zadnjem času tako bolelo, da so nekateri njegovi sosedi in občani zaradi branja slabih časnikov tako zabredli na kriva, brezbožna pota. Naj se rajni na onem svetu spominja od hujškečev zapeljanih Poberžanov in Dobričanov, da bi spoznali svojo zaslepljenost. Blagi duši pa večni mir!

k Dobrova. Neki mladi mož je pri sosedih agitiral za Kresnika s tem, da je trdil, da je Kmečka zveza v začetku sprejela Kresnika za kandidata. To njegovo govorjenje je bila nesramna laž. Naj velja mnogim v pojasnilo.

Celjski okraj.

c Celje. Tukaj se z vso gotovostjo govori, da je članek v „Tagespostu“ „Die slovenische Geistlichkeit im Unterlande“ spisan v uredništvu „Narodnega Lista“. Potemtakem bi bile nemško-slovenske zveze že precej ozke. — V naših uredništvih so sploh čudne razmere. Urednik „Domovine“ Fužlani je pri zadnjih volitvah agitiral za socialdemokrata. S tem so seveda pojasnjeni njegovi čudno simpatični članki o socialdemokraciji.

c Celjski porotniki. Glavni porotniki: Janez Dvornik, posestnik v Družmirju, Janez Volčanšek, gostilničar v Brezini, Lovrenc Schmid, posestnik pri Sv. Duhu, Alojzij Brišnik, gostilničar v Braslovčah, Avgust Herden, vodja tovarne v Laškem, Adalbert Globočnik, trgovec v Žalcu, Otokar Reiter, trgovec v Slovejgradu, Mihael Ferlič, posestnik v Kozjem, Gustav baron Wittenbach, posestnik v Kapli, Albert Flies, založnik piva v Kozjem, Ivan Habian, gostilničar v Celju, Martin Zdolšek, posestnik na Ponikvi, Jurij Detiček, notar v Celju, Dominik Bezenšek, gostilničar v Stražici, Fr. Convidenti, vodja v Gaberjih, Janez Uršej, posestnik v Pamečah, Franc Bogovič, pek v Brežicah, Janez Suppan, vodja tovarne v Vojniku, Dr. Maks Kiesewetter, odvetnik v Slovenjgradu, Jakob Omladič, gostilničar v Sp. Hudinji, Franc Čepel, posestnik v Škofjivasi, Janez Verhnjak, posestnik v Permečah, Anton Verbič, trgovec v Sevnici, Karol Herman, trgovec v Laškem, Markus Kroflič, župan v Preleski, Janez Vidmar, gostilničar v Kapelah, Janez Ježovnik, veleposestnik v Arji vasi, Albert Pauscher, usnarj pri Sv. Duhu, Jožef Jekl, kovač v Vojniku, Jožef Demšič, trgovec v Velenju, Anton Per, trgovec v Štoreh, A. Kolenc, posestnik v Gornjemgradu, Florijan Rak, posestnik v Sp. Gorčah, Avgust Faleschini, župan v Brežicah, Filip Gande, gostilničar v Šoštanju. Nadomestni porotniki: Jožef Valenčak, gostilničar v Celju, Avgust Sušnik, veleposestnik okolica Celje, Mih. Varkonig, založnik piva v Celju, Gust. Lachnit, posestnik v Celju, Janez Teršek, hotelir v Celju, Emerih Schin, zasebni uradnik v Celju, Franc Mossman, trgovec v Celju, Rudolf Dobovišek, gostilničar v St. Juriju ob juž. žel., Alojzij Nendl, gostilničar v St. Juriju ob juž. žel.

c Iz celjske okolice. Listi poročajo, da se je v Ostrožnem pojavila strašna nalezljiva bolezen otrpnenje tilnika. Par otrok je baje že umrlo na tej bolezni.

c Dramlje. „Narodni List“ napada poštene naše ljudi in laže o njih, da so agitirali proti Robleku s tem, da so rekli, da bo pogubljen, kdor ga voli. Gosp. Jesenek, le nikar ne hodite nad gospo Sket zaradi dopisa v „Slov. Gospodarju“, ker ga ona ni pisala. Pravite, da hoste tožili. Le glejte, da se ne izve, kako ste Vi popisali glasovnico nekemu posestniku, ko ga ni bilo doma in ste ga pozneje prosili, naj tega nikomur ne pove. V našo župnijo hodi tudi neki liberalni agitator, ki pravi, da so duhovniki za pobiti, misijonarji da so lovske psi itd. Take razdivjane razmere je ustvarila liberalna Narodna stranka!

c Sv. Martin v Rožni dolini. Tukajšnjemu bralnemu društvu je daroval sadjarski izvedenec Martin Tratnik 10 sešitkov „Ljudske knjižice“. Za ta dar mu izreka podpisani v imenu bralnega društva najiskrenejšo zahvalo. Iv. Kvac.

c St. Peter v Sav. dolini. Žalostne razmere so nastale pri nas po volitvah. Po noči ni nič miru pred nekaterimi nahujskanimi Roblekovi pristaši. Nekemu posestniku, ki jih je pozival k miru, so zagrozili, da ga bodo zaklali, če ga drugače ne dobijo kakor na sredi cerkve.

c Dramlje. Dopisnik v „Narodnem Listu“ z dne 31. maja in 6. junija in listov urednik se vedno, že kakih sedemkrat, vsiljuje za učenika tukajšnjemu poštarju in župniku, kakor bi imela šolske otroke pred seboj. Za to se tudi njima poda nekaj nauk. Prijatelji Narodne stranke ste bili pred in med volitvijo čez vse goreči na shodih in po hišah, z besedami in pisanjem. Neodvisnost ste priporočali na vse strani. Kaj ko bi je tudi nam privoščili! V dopisu 31. maja se grozite poštarju z ovadbami, ker zasle-

duje dopisnika. Vi branite Jeseneka, Mastnaka in pa Robleka. Ali se ne sme poštar po Vaših vzgledih potegovati za svojega somišljenika? Je to neodvisnost, da mu branite? V dopisu 6. junija mu zamerjate, da je poštar vabila za Povaleja razširjal. Neodvisnost ljubeč človek bi to zameril? Polževo kri bi poštar bil moral v žilah imeti, če bi se ne bil za krščanskega kandidata ganil, ko je videl Vašo pridnost za kandidata veri nasprotno liberalne Narodne stranke. Ne samo volilec, ampak tudi maloletni fantje so morali pomagati, ko ste naša vabila raz sten trgali, na lipi zažigali in jih pritrdjevali na drevesa in stene. Dopisnik, ali Vas ni sram, da pri vsem tem ne pustite drugim nič neodvisnosti? Pravite, da je na Vaše goreče molitve zmagal res krščanski kandidat. Ako bi se Vi, dopisnik in urednik, s tem resnično veselili svete vere, bi Vaši dopisi boljše izgledali. Vnet kristjan popravi obrekovanje; Vi ne popravite obrekovanja v štev. od 18. aprila v „Narodnem Listu“ o pridi 14. aprila. Ako hoče kdo voliti kandidata od stranke, ki je v svoji knjižici črno na belem zapisala „nikdar ne bomo pripustili, da bi se vtikalo versko vprašanje v javno življenje“, tedaj bi župnik ne bil več dober dušni pastir, če bi k temu molčal. To pa ni nesramno lažnjiva agitacija in sovraštvo za rodbine, ampak to je moder nauk za ljudi, kako naj ohranijo ljubezen do Boga in med seboj. Kateri norc Vam bo le verjel, da je bilo vabilo za Povaleja tudi za oltarjem v cerkvi pritrjeno? K čemu? Dopisnik, vadite se zanjprej resnico pisati, pustite nam neodvisnost in dajte mir!

c Mozirje. V 58. štev. „Domovine“ je napadel nekdo sicer ne z imenom, a vendar tako, da vsak mozirski faran ve, da je napad napačen na našega g. kaplana. Predbacia se jim, da je po njihovi krivdi umrla najina hči brez sv. zakramentov. To je najnesramnejša laž. Najina hči je zjutraj sama prišla iz spalnice v družinsko sobo. Rekla je, da je v prsih ne boli (bila je jetična), samo v želodecu ji je slabo. Šel sem jaz, njen oče, po zdravniku. Ko je ta odišel, sem šel po g. kaplana, da bi jo šli previdet. Bilo je ravno v nedeljo po jutranjem opravilu. G. kaplan so rekli, naj grem prosit g. župnika, ker bi se radi še nekoliko pripravili na drugo sveto opravilo, katerega so imeli tisto nedeljo pri podružnici. Če bi pa g. župnik ne mogli, pa hočejo iti sami. G. župnik so šli takoj, toda nisva prišla še eno tretjino pota, zvedela sva, da je bolnica umrla. Hči je prejšnji dan bljuvala in tudi rekla, da si ne upa prejeti sv. obhajila. Če koga zadene krivda, zadene samo naju, ker nisva o pravem času poslala po gospoda. Pa midva sama nisva mislila, da je nevarnost tako velika in smrt tako blizu. Zato izrekava vso ogorčenje nad tako ostudno in lažnjivo pisavo „Domovine“, ki nima drugega namena, kakor blatiti našo duhovščino. Njeno grdo obrekljivo poročilo obsojajo vsi trezno misleči in pošteni mozirski farani. Anton Hlačun, oče; Ana Hlačun, mati.

c Orlavas. Naš sicer mirni kraj Orlavas moral je za časa volitev razburiti nekaterne. „Narodni List“ s svojimi neslanostmi se je sprivil tudi nad nas, očitajoč nam agitacijo za dr. Povaleja. V to svrhu vleče tudi novo mašo, stariše in sestre novomašnika v agitacijo, kar je seveda izmišljeno od nasprotnih stranke. Mi domačini poznamo bolj omenjene stariše in sestre novomašnika, kakor dopisnik „Nar. Lista“, pa se moramo o njih pohvalno izreči. Na novo mašo pa pojde vsak, ki spoštuje duhovski stan in še v veri ni otrpnel, kajti nova maša je zelo redka prilika. Agitiranje za Povaleja je bilo nam Orlovaščanom tako dovoljeno, kakor nasprotni stranki za Robleka. Agitiralo se je od naše strani dostojno, dočim se je agitiralo za Robleka na surov in podivjan način, sramoteč našo vrlo duhovščino. Med razgrajalci Roblekove stranke je bila skoro sama najeta fakinaza, ki se je dala za „frakl šnopsa“ podkupiti. Prištaši Roblekovi so nas na vse načine psovali in surovo napadali, a vendar smo ostali zvesti dr. Povaleju. S surovostjo in psovanjem pa nas ne pridobi nobena stranka. Siliti se ne damo. Toliko dopisunu „Narodnega Lista“ v pojasnilo.

Zavedni Orlovaščani.

c Sv. Jurij ob Taboru. Čas volitev je minol; vendar razburljiv duh še vedno veje po okolici. Roblekovi pristaši izzivajo naše, kjerkoli morejo. Nekemu našemu pristašu so onesnažili skedenj in mu napravili nekako komedijo v svoji liberalni pameti, katere jih je vedla to tega čina. S tem so pokazali svojo neoliko in surovost. To je torej sad liberalne Narodne stranke. Trezno misleči može so se z ogorčenjem zgražali nad temi podlostmi. Vprašamo, ali se je kaj takega godilo lani ob priliki izvolitve dr. Korošca napram Rebekovcem? Sentjurski župan Južna si je veliko prizadeval k izvolitvi Roblekovi. Pred par leti je bil g. Južna pristno katoliško-naroden mož! Sedaj je skočil v drug tabor. Sentjurski poštar s svojima mladima pomočnikoma se je tukli veliko trudil ob času volitev in žrtvoval tudi precej denarja za Roblekovo agitacijo. Glavni Roblekovi agitator tukajšne okolice je bil g. Radišek. Koliko si je on prizadeval, ni skoro mogoče popisati; brusil si je pete in jezik, zraven zapravljal drag čas in denar. Ko bi Vi, g. Radišek, denar, katerega ste zapravili ob priliki agitacije, dali Vaši požarni brambi, katere ste ustanovili, in katera ima dosti dolgo, kakšno uslugo bi Vi s tem storili! Saj pa tudi njemu ni bilo zastonj. Celjsko liberalno glasilo „Narodni List“ se mu je pod krinko neodvisnih kmetov prav laskavo zahvalil in ga prosil, naj ostane še zanjprej njih vodnik. Radišek je tudi hmeljski mešetar in prekupec. (Aha!)

Največ volilcev se je dalo na ta način pregovoriti, da so volili Robleka, ker so jih agitatorji nafarbal, da bo Roblek hmelju ceno zvišal. Na ta način je tudi Radišek kot hmeljski mešetar to podpiral. Oh, ne-spametna misel! Mislite, da bode Roblek, ker je izvoljen, on ceno hmelju zvišal? To more storiti le združitev vseh hmeljarjev, kar bi se naj kmalu ustanovilo. Združeni bi potem potom odbora posredovali med kupei in prodajalci. Ustanovil bi se naj nekakšni fond, kateri bi dal v slučaju potrebe nekako posojilo zadružnikom. Ko bi pa imeli hmelj na prodajo, dali bi hmelj zadrugi po pravilni ceni, ne pa prekupcem, kateri ga kupujejo za slepo ceno. V to zadrugo bi morali stopiti vsi hmeljarji brez izjeme, če se hočejo otrestiti teh mešetarjev. Denar, katerega vzamejo sedaj prekupei, dobili bi kmetje. Ako ste Vi, Radišek, res kmečki prijatelj, zakaj ne delujete nato? Zato ne, ker bi potem nič ne neslo. Pred štirinajstimi dnevi je tukaj toča klestala in je naredila na hmelju veliko škodo. Tega ne vidi Radišek, kmečki prijatelj, da bi šel k Robleku, ki bi naj vlado interpeliral za odškodnino ali za odpis davka. Tega ne vidi, ker zdaj ni hmelj zrel; takrat se še le bode on vzdignil. Mi pa smo zmiraj delali po geslu: Vse za vero, dom, cesarja, katerega ima tudi na programu Kmečka zveza. Nje se trdno oklenimo, ne oziraje se na napade nasprotnikov, kajti ona je prava prijateljica in voditeljica kmečkega stanu. Živela kmečka zveza! Živeli njeni poslanci!

Brežiški okraj.

b **Zarotil** se je v Kozjem vrlo narodni mladenič Jož. Prešiček s kmečko deklico J. Bevc, oba iz Veternika. Obilo sreče!

b **Brežiški Slovenci** so na zborovanju 11. junija sklenili složno postopanje in izrekli popolno zaupanje dr. Benkoviču v narodnih vprašanjih. Sava.

b **„Rajši hudiča kot Benkoviča.“** S kakšno strastjo se je delalo zoper kandidata Slovenske kmečke zveze, dr. Ivana Benkoviča, v zadnjem volilnem boju, nam kaže med drugim tudi izbruh zgoraj navedenih besed iz ust nekega gospoda nadučitelja. Po lastni izjavi bibilo temu vrlemu buditelju slovenskega naroda ljubše, da zastopa naše kmečko ljudstvo v državnem zboru hudič nego Benkovič. Pripravljen je bil, na glasovnico zapisati prej ime prvega kot zadnjega. Toda ti nesrečna nervoznost! Ta gospod nadučitelj ima precej razburjene živce, in na dan ožje volitve so se mu razburili tako, da ni vedel več, kaj dela. Na volišče je prišel malce pred koncem volitve. Še nekaj minut in bil bi prepozen. Tresočih rok in bledlega obraza sprejme glasovnico. Že sedi, že piše: Ferdinand... Še tri črke, veliko eno in dve mali, in Roš, ljubljeneec njegov, bi bil gotov. A gospod nadučitelj se ni spomnil takoj kratkega imena zaščitnika slovenskih liberalcev. Razburjenost raste. Ura bije. Čas poteka. Po glavi šumi, le: -ič, -ič, tič, hudič, nič, -ič, -ič. Neki hudomušneš, videč veliko zadrego gospoda nadučitelja, mu zašepče na uho: Benkovič. In res! Razumela sta se. V nenavadni hitrosti je stalo na glasovnici še osem črk razvrščenih v lepo ime — Benkovič. Na potu iz volišča domov je gospod nadučitelj bridko tožil svojemu spremljevalcu, da ne ve, je li v svoji nervoznosti zapisal na glasovnico ime kandidata Roša ali Benkoviča. Da bode na jasnem, mu čisto tiho na uho povemo, fla je, četudi nehoče, volil s Kmečko zvezo. Kmečki pozdrav!

b **V Župelevcih** smo dobili pošto oddajalnice, ki ima vsak dan zvezo s pošto v Brežicah.

b **Naš župan Kene** na Globokem se je izkazal kot zelo velikega prijatelja kmečkega ljudstva, posebno mladeničev. Ker so bili izzvani, je na Telovo jeden izmed naših fantov hotel uganiti izizvača, toda imel je nesrečo, in kamen je padel v okno bližnje gostilne, kjer je tudi pošta. Drugi dan so stopili liberalci skupaj ter rekli, da se je izvršil javni roparski napad na pošto, kjer je bilo ravno isti dan precej denarja. To se naznani županu, in župan ni imel bolj nujnega posla nego, da je poklical orožnike, dal naloviti nekaj fantov, jih zvezati in hajd z njimi v Brežice v zapor. Toda fantje so se morali v Brežicah izpustiti. Župan Kene je hud pristaš celjske Narodne stranke.

b **Globoko.** V štev. 22. in 23. ptujskega „Štajerca“ napada neki nesramen dopisun na prav podli način našega g. kaplana. G. kaplanu Planincu očita, da je pri zadnjih volitvah prav po divje agitiral. To je njegova sveta dolžnost in čast, da je nastopil pota agitacije. Agitiral pa je s pošteno, prepričevalno besedo. Po divje se je pa agitiralo — ne ustraši se „Štajerca“, nikdar od tvojih pristašev, ker tukaj niti enega nimaš — pač pa od neklih mlečozobih liberalčkov, ki so z „zbiksanimi“ čevlji gazili do kolena po blatu, raznašali Roševe lepake ter s silo, lažjo in najgršim obrekovanjem nastopali. Nadalje očita g. kaplanu, da je isti poslal k ožji volitvi nekaj smrkolinov, da so g. Moscona izživili. Pomilovanja vredno je to človeče, ki mu je ptujski list že vse možgane izpil in jih nadomestil s prazno slamo. Da gosp. Moscon ni bil v nikaki zvezi z ožjo volitvijo, je vsakemu znano, toraj bi bila največja neumnost njega izživati. Kdor trdi, da se je na dan ožje volitve le z eno besedo izživalo od naše stranke, je največji lažnjivec. Nesramna laž je tudi, da bi bili g. kaplan, Gregorevčič in drugi pred istim usodepolnim liberalnim shodom fante napajali, jih ščevali itd. Gosp. kaplan in imenovani prišli so na shod, ko so se že voditelji liberalnih kapunčkov od razbitega shoda upijanjeni razhajali vsak proti svojem domu. Vsak napad od strani ptujske cunje nas nikakor ne moti pri našem delovanju. Vam, gosp. kaplan, pa kličemo: le

vrlo naprej! Omeniti mi je še dvojno: prvič, da dopis v 22. št. „Štajerca“ ni bil pisan v Globokem in drugič, da ga ni pisala roka štajercijanca, pač pa je bil skovan v dobro znani narodno strankarski kovačnici in se je potem kot priporočeno pismo pod imenom nekega štajercijanca poslalo v naročje ptujskega motovila.

b **Sv. Vid pri Planini.** Zdaj so se duhovi malo pomirili, zdaj bode treba zopeč pogledati v naše bralno društvo, katero prav dobro uspeva. Že večkrat se je predlagalo, naj se ustanovi pevsko društvo, uprizori kakšna igra, ali kaj enakega. Toda med volilnim bojem ni bilo nikdar časa. Upamo, da bo zdaj brž kaj!

b **Imeno pri Podčetrtku.** Naši naprednjaki „Prebil in sodrugi“ imajo preklicano smolo. Najlepši nameni jim spodlete. Najgrša nehvaležnost se pa žanje na političnem polju. Reklamirali so lansko volitev našega občinskega odbora. Volitev se je vršila popolnoma postavno. Nazadnjaki so ravnali pošteno. Naprednjaška stranka torej v celi volitvi ni našla nobene nepostavnosti. Zato je podprla z golimi sumničeni svojo reklamacijo, katero jim je skrpucal kak škric njihovega kalibra. Na tihem veseleč se svoje zmage so težko pričakovali odločilnega trenutka. Dne 22. aprila 1907 je padla kocka v Gradcu. Naprednjaki so pogoreli. Reklamacija je ovržena popolnoma v vseh točkah. Še živi poštenost na svetu. O to naprednjaštvo! Toliko se ta spak naglašja, a naš ferdinandski svet je vdarjen z neizgruntano slepostjo. Naj se pes obesi! Tem nazadnjakom ni mogoče več svetovati, ne pomagati. Žalost prešinja človeka, če gleda v bodočnost naše občine. Nazadnjaški je celi odbor, nazadnjaško bo starešinstvo in jo — če bo izvoljen dosedanji župan zopet — ta zakrknjen poglavar vseh naših nazadnjakov. Brrrr! Sicer pa, fantje naprednjaki, le glavo po koneu, ne vrzite puške v koruzo! Vi greste naprej! Nazadnjaški fant s fare.

Narodno gospodarstvo.

g **Slovansko čebelarstvo zborovanje v Belgradu.** Meseca avgusta bo v Belgradu III. zborovanje srbskih čebelarjev. Takoj nato se otvori I. zborovanje slovenskih čebelarjev. Razpravljalo se bo o sledečih vprašanjih: 1. O zvezi vseh slovenskih čebelarjev, 2. o osnovanju mreže preskuševalnih stanic in 3. o izdajanju vseslovenskega čebelarstva časopisa. Dosedaj so prijavljena sledeča predavanja. Nekoliko opazki o čebeljem življenju, predava Nikolaj Mihajlovič Kulagin, profesor na vseučilišču v Moskvi, o vosku predava Ivan A. Kalabukov, profesor istotam, in o novi teoriji iz čebelarstva, predava G. L. Kondratenko, vseučilišni profesor v Harkovu.

g **Boj zaradi mleka.** Kmetje okoli mesta Aš na Češkem so sklenili podražiti mleko za 4 h. Kupovalci mleka, posebno mestne gospe, pa so izdali letak na meščane, da se sme dovoliti podražanje samo za 2 h. Nadalje so meščani sklenili, se kolikor mogoče vzdržati uživanja mleka. Vsled tega je uživanje mleka res nazadovalo, kmetje pa so se prehitro udali ter prodajajo mleko samo za 2 h dražje. Meščan in kmet sta si v gospodarskem oziru nasprotna, naj taji to tudi ptujski listič še tolikokrat.

Najnovejše novice.

Zborovanja v Mariboru. Danes dne 13. junija zborujejo v Mariboru a) Slovenska kmečka zveza, b) deželni poslanci, c) Zveza slovenskih duhovnikov, d) Zadruga zveza. Iz Celja so dobili oni liberalni učitelji, ki so pri posojilnicah, zaupen nasvet, naj se dajo imenovati odposlancem in naj gotovo pridejo na skupščino Zadruga zveze. Pisma so podpisana od odbornika Zadruga zveze.

† **Hrvatsko-slovenski pedagogičsko-katehetski tečaj** se vrši od 8.—13. julija t. l. v Zagrebu. Udeležijo se ga seveda tudi slovenski katehetje.

— **Madžarska surovost.** Madžari strastno zatirajo druge narodnosti na Ogrskem. Romunski poslanec Vajda je v ogrskem državnem zboru zaradi tega Ogrm take pravil, da so bili kar besni. Izključili so ga zaradi tega iz več sej. Ko se je minoli četrtak zopet vrnil nazaj v zbornico, so ga ogrski poslanci sesuvali iz zbornice. Nad tem surovim činom se zgraža vsa Evropa. Dne 10. t. m. je rumunski poslanec Maniu ntemeljeval v državni zbornici nujnost predloga, da se je kršila imuniteta poslanca Vajde, katerega so mažarski poslanci pogнали iz zbornice. Maniu pravi, da so mu zadnji prizori v zbornici pogнали v obraz kri. Klici od mažarskih poslancev: Kateri prizori? Saj Vajdo nismo oklofutali! Vajda je izdajalec domovine! Maniu: On je pripravljen dokazati, da temu ni tako! Klici: Vajda naj se zahvali, da mu nismo izbili vseh zob! Vajda je lopov, izdajalec, propalica! Nato je zbornica odklonila nujnost Maniuvega predloga. Čujejo se klici: Prihodnjč vržemo iz zbornice vse nemažarske poslance!

Loterijske številke.

8 junija 1907.

LINC	63	14	6	72	74
TRST	90	68	72	19	79

Listnica uredništva.

Št. Jakob v Slov. gor.: Brez podpisa, v koš! — Iz Slov. Bistric: Nekaj smo sedaj porabili, nekaj prihodnjč. Hvala! — Velenje: Istotako! — Št. Jan na Vinski gori, Majšperk, Negova, Jurklošter: Nekaj porabimo prihodnjč! — Kozje: Kakor vidite smo nekaj porabili, vsega ni bilo mogoče. Prosimo bolj kratko. Pozdravljeni! — Trbovlje, Mislinja, Dobova, Sv. Urban nad Ptujem, Velika Nedelja, Št. Janž na Drav. polju, Kapela: Prihodnjč! — Hum: Hvala, smo že imeli poročilo. Prosimo, ostanite naš zvest poročevalec! — Zdole pri Kozjem: Milimo, da bo boljše, če to ustmeno naredite. Sicer le zna kdo nžaljen postati. Somišljeniki moramo držati skupaj. Pozdrav! — Majšperk: Oprostite, prepozno, ni prostora več. Na svidenje!

Zahtevajte

zastonj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

Št. 865. Srebrna damska remontoar ura za gld. 3'50

Št. 322. Srebrna remontoar ura za gospode 3'50

Št. 337. Srebrna anker ura, 15 kamenov, gld. 5, dvojni pokrov gld. 6'50

Št. 341. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamenov, zelo močna gld. 7-9'50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Anton Kiffmann,

Slika 1 pol nar. velikosti. največja zaloga ur srebrnine in zlatega blaga. Eksport v vse dežele.

Maribor M. S., Štajersko.

Vinogradniki, pozor!

Najboljše in najcenejše sredstvo proti plesnivcu (Oidium) na trti je škropljenje s

Paurovim pat. perilnim lugom.

Izkušalo se je skoz mnoga leta po vzornih vinogradih, pokazali so se najboljši uspehi. Ravnotako je tudi za pri-mešanje k modri galici proti peronospori neobhodno potreben

Paurov pat. perilni lug.

Dobiva se (poleg pravilnega navodila) po vseh večjih špecerijskih trgovinah ali pa pri izdelovaltelju

Konrad Pauer

Polzela (Štajersko).

391 (3-1)

Demetrij Glumao

kotlar

Ptuj, Poštna ulica

in MARIBOR, Kaserngasse št. 13

priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vsake vrste ceno in hitro.

Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice v Pišecah,

kateri se bode vršil

v nedeljo, 23. junija 1907, ob 8. uri zjutraj v posojilničnih prostorih

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računa za leto 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

Načelstvo.

885

Za slučaj, da bi ob 8. uri ne bilo zbrano zadostno število zastopanih deležev, bode se vršil pol ure pozneje t. j. ob 1/2 9. uri isti dan, na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri bode sklepal veljavno brez ozira na število udeležencev.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpeletitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opremo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trzinu, Cerse št. 1.

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanih na upravnništvo se mora priložiti znamka za odgovor.

Štampilje

iz kavičnika, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15.

Vino, ceno in pristno istrijsko, od prve roke prodaja Sebastian Luk, trgovec v Kringli, pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri. Vino pošilja v sodih od ne manj ko 56 litrov za gotov denar ali s povzetjem franko železniška postaja Sv. Petar u Sumi (S. Pietro in Selve). Pošlje tudi rad uzorce. 50 26—24

Učenca in hlapca sprejme Jožef Dufek, licetar, Maribor. 345 (3-3)

Rakete za različne veselice in slavnosti prodaja prav po ceni M. Faisz, Maribor Domgasse 5. 357 (10—2)

Za krojaški obrt učenca in pomočnika iz dobre hiše takoj sprejmem, za naročilo in sejmko delo. Delo bo vedno. Jožef Verdnik, krojaški mojster v Slovenski Bistrici. 354 (2—2)

Kovaškega pomagala in učenca sprejme Alojz Kores, Maribor Koroska ulica št. 84. 353 (3—2)

Trgovina z mešanim blagom na ugodnem kraju pri stezi, tik farne cerkve v Haložah se da v najem. Več se izve pri lastniku Ivan Vindiš, Breg pri Ptuj. 352 (2—2)

Posedstvo, 7 oralov skupaj, gozd, sadonosnik in vrt za zelenjavo, pol ure od Maribora, ob cesti se prodaja. Gospa Knechtel, Počuhova Maribor. 375 (2—2)

Tri lepa posestva, pol ure od Maribora, sposobna za mlekarstvo, obstoječe iz sadonosnikov, gozda in njiv, se po ceni in ugodnimi pogoji prodajo. Franc Selinšek, Bankalarigasse 4. Maribor. 374 (2—2)

Gena stavbišča 15 minut od južnega kolodvora v Mariboru, za zidanje vil sposobna, se prodajo. Naslov tukaj. 373 (3—2)

Motor za plin, 6 konj. moči, zelo dobro ohranjen se po ceni prodaja pri Karlu Sinkoviču, ključavničarski mojster v Mariboru. 376

Dobilo se pri Mateju Hočvar, ključavničarju na Ragovnici pri Ptuj vsake vrste ključavnice in železne vezi posebno za kleti; nikjer se ne dobijo take kak pri meni po najnižji ceni. 368 (2—2)

Pesostvo se prodaja v Studencih pri Mariboru, 4 sobe, 4 kuhinje, 3 kleti, vodnjak, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu; sadni vrt, lepe brjaje, travnik in polje, vse pri hramu meri 2 orala. Več pove upravnništvo lista. 372 (3—2)

2 kolarska pomočnika se sprejmeta takoj v trajno delo pri Gašperju Trunkl, kolar v Slov. Bistrici. 370 (3—2)

Mizararskega učenca takoj sprejme Nikolaj Benkovič, mizar Tegetthofstrasse 44 Maribor. 366 (3—2)

Lepo kmečko posedstvo na Ročici pol ure od šentjakobove farne cerkve oddaljeno, ki meri 28 oralov obstoječe iz 5 oralov lepih travnikov, njiv, velikega sadonosnika, 5 oralov gozda, kmečke hiše in gospodarskega poslopja se z vsemi premoženji in tuji z živino po nizki ceni takoj prodaja. Več pove g. Matija Pekar gostilničar pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 359 (3—2)

Trgovski učenec oziroma pomočnik. Iste se dobro izučeni trgovski učenec ali pomočnik mešane stroke za trgovino z mešanim blagom na deželi. Prošnjiki samskega stanu ter navdušen za prospeh trgovine imajo prednost. Kje pove uredništvo. 361 (2—2)

Trgovci pozor. Lepa trgovina z mešanim blagom na deželi tik poleg cerkve in šole ob okrajni cesti se da s vsem blagom takoj v najem. Prednost ima učenec trgovce samskega stanu in slovenske rodovine. Kje pove uredništvo. 360 (2—1)

Hiša s 4 orali zemlje in ciglarno se odda za 3000 gld. Maribor, Oberrothweinerstrasse 72. 339 (3-3)

Mlinarskega učenca močnega iz postene hiše sprejme v učenje J. Zadavec, paromlinar v Središču. 364 (1—1)

Lepo posedstvo, nova zidana hiša, zidan hlev, 6 zidanih svinjskih hlevov, pod, kozolec, drvarnica, dva vodnjaka, 22 oralov zemlje in med tem je 1/3 travnika, 1/3 njiv, 1/3 gozda, lep sadonosnik se prodaja za 90.000 kron in je tudi s nekaj vknjiženega denarja. Anton Jager, Cerovec 16, pošta Dramlje. 397 (3-1)

Lepo posedstvo, ki obsega čez 86 oralov, lepi sadonosniki, njiv, travnikov, lesov, mlin, ob novi glavni cesti je na prodaj. Več se zve v Partinju pri Nekrepu, pošta Sv. Jurij v Slov. gor. 396 (3—1)

Soba na ulico, solnčna stran, poseben vhod, se odda. Maribor, Pfarrhofgasse 6, pritličje, desno. 395

Prodaja se hiša, 5 sob, kuhinja, klet, shramba za jedila, veliki vrt, vse v dobrem stanu. Obrt, točenje vina, piva, žganja, trgovina z mešanim blagom, tudi za pekarijo v veliki vasi potrebno, v okolici Pragerskem. Naslov pove upravnništvo „Slov. Gosp.“ 382 (2—1)

Najemninska hiša, enonadstropna se zaradi bolezni prodaja. Oberrothweinerstrasse št. 68. 387 (3—1)

Slikarski učenec se sprejme pri g. Andr. Pezdiceku, slikar v Studencih, Schmidgasse št. 5. 389 (3—1)

Lepo kolo za dame, dobro ohranjeno, se za 80 K prodaja. Maribor, Schillerstrasse 6, pritličje, desno. 394 (1—1)

Kompletna čevljarška uprava se po ceni prodaja zaradi odpotovanja. Tudi dva dobro ohranjena stroja. Maribor, Schmidplatz 5. 393

Organist in cerkvenik, krojač, želi spremeniti službo. Sv. Jakob v Slov. gor. 328 (3—1)

2 pridna, pošena fanta, ki imata veselje do kovačke obrti, sprejme pod ugodnimi pogoji Matej Bregant, kovač in izdelovatelj plugov v Orehovesi, P. Hoče-Slivnica. 390 (3-1)

Nove mline za čiščenje žita vsake vrste, izdeluje po nizkih cenah in popravlja tudi pokvarjene Tomaž Kuček, kovač v Mariboru, Koroska ulica št. 81. 386 (3—1)

Držala za časopise priporoča sl. društvam v vseh velikosti P. Kostić v Celju. 343

Objava.

Ker sem na dan volitve v Topolšici javno brez vsakega tudi najmanjšega povoda žalil prečast. gosp. župnika Zavodnjškega, jih tukaj javno prosim odpuščenja in se jim zahvaljujem, da so mi dobrotljivo prizanesli pred mojo obsodbo pri sodišču.

Šoštanj, 6. junija 1907.

Janez Globačnik,

ofer na Lomu, 388

župnije sv. Mihaela pri Šoštanju.

Svarilo.

Jakob Rischnig, posestnik pri sv. Lovrencu, in njegova soproga Josipina, vdova Gassner imata skupno vse premoženje ki se nahaja v posesti tega ali onega soproga, bodisi, da je to premoženje na ta ali oni način pridobil ta ali oni soproga. — Vsled tega gospa Josipina Rischnig nima pravice, brez dovoljenja svojega soproga od tega premoženja karkoli prodati, ali pa obremeniti z dolgovi. — Jakob Rischnig svari vsled tega vsakega, naj brez njegovega privoljenja od njegove soproge ničesar ne kupuje, ali na drug način ne pridobiva in njej tudi ničesar ne posojuje, ali prodaja. On bi v nobenem slučaju ne priznal takih, brez njegovega privoljenja z njegovo soprogo sklenjenih opravil, zlasti tudi ne od njegove soproge napravljanih dolgov, ampak bi moral taka opravila, če treba, stožboizpodbijati. 358 (3—2)

Mizarški učenec se takoj sprejme pri A. Wiher v Mariboru, Heugasse 4. 321 (4—4)

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega nepozabnega sina

FRANCA LAH,
visokošolca

kakor tudi za ogromno udeležbo pri pogrebu, izrekava tem potom vsem prijateljem, znancem in udeležencem najiskrenejšo zahvalo.

Posebna zahvala še domači prečastiti duhovščini, zlasti častitemu g. kaplanu za preganljivi govor pri odprtem grobu v slovo dragemu pokojniku, slavn. učitelstvu ter gg. visokošolcem, ki so prihiteli iz dalnega Gradca slovo jemati od svojega tovariša, nadalje vsem pevcem, darovalcem krasnih vencev, ter sploh vsem, ki so blagemu rajnemu zadnjo čast skazali in nama izražali sočutje in tolažbo.

Velikanedelja, 29. maja 1907.

Žalujoča oče in mati edinega sina.

Izjava.

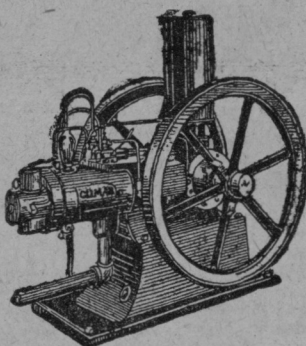
Podpisani Rajko Vrečer, učitelj v Žalcu, izjavljam s tem, da globoko obžalujem, da sem v smislu notice v „Slovenskem Narodu“ z dne 23. marca t. l. glede g. dr. Ivana Jančič-a, kaplana v Žalcu, popolnoma neresnične in neutemeljene govornice razširjal in s tem njega zelo na časti razžalil in v javnosti njegovemu ugledu škodoval.

Jaz prekličem popolnoma vse tozadevne trditve in govornice kot neresnične in neutemeljene, kakor tudi popolnoma izmišljene, prosim g. dr. Ivana Jančič-a odpuščenja in se mu zahvaljujem, da mi je vsled moje prošnje odpustil in odstopil od sodnega preganjanja.

Celje, meseca maja 1907.

392

Rajko Vrečer, učitelj.

Karol Sinkovič,
ključavničar in izdelovatelj
motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji,
so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase
Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2 do 2 1/2 vinarja.
Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

376 10-2

Karol Sinkovič,
zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Gostilna in mesarija

pri farni cerkvi Sv. Jurja ob Sčavnicu, na najpripravnem prostoru, je prostovoljno na prodaj, in sicer:

1. Enonadstropni hram, osem sob, tri kuhinje, jedilna shramba, vinska klet, obširno gospodarsko poslopje, svinjski hlevi z 10 oddelki, zidano in vse z opeko krito;
2. Hram, kjer je c. kr. pošta, mesarija z vso opravo, velika ledenica, zaloga za pivo. V hramu 1. se vršijo uradni dnevi c. kr. okraj. sodišča vsaki mesec, c. kr. okraj. glavarstva pa vsaki drugi mesec. Zraven veliki vrt za zelenjavo, dva lepa sadonosnika; potem lepa njiva z velikim travnikom in gozdom, skup okoli 15 oralov rodovitne zemlje. Cena in lahki kupni pogoji se zvejo pri lastnici Mariji Trstenjak, tamkaj. 349 (3—3)

Gostilna

ležeča pri postaji, ob tristranski cesti, zvezano z 41. oralom polja, gozd in travnikov, lesna trgovina, se prodaja za 24.000 kron. Kje, pove upravnništvo. 315 (3—3)

Iščem trgovino.

Iščem starejšo v dobrem imenu trgovino z mešanim blagom na deželi v lepem in večjem okraju pri cerkvi, katera sme tako velika biti, da jo lahko dva oženjena z enim učenecem sprevidita, jo prevzamem v najem ali pa kupim.

Trgovina, katera se dobi iz vzrokov zavoljo starosti ali bolezni lastnika in smrti ene ali druge zakonske polovice, ima prednost. Resne ponudbe naj se pošljejo pod naslovom: **A. D. Poštenost 124** na upravnništvo tega lista.

338 (4—4)

Vabilo

na

redni občni zbor

Okrajne posojilnice v Ormoži
registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bode vršil

v petek, 28. junija 1907, ob 10. uri dopld.
v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzornišva o letnem računu.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Sklepanje o porabi čistega dobička.
5. Dopolnilna volitev v načelstvo.
6. Čitanje revizijskega poročila „Zveze“ ter ukrepi vsled istega.
7. Razni predlogi.

Pripomba: Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prišlo zadostno število združnikov, da bi bil občen zbor sklepčen, vrši se ob 2. uri popoldne v smislu § 82. pravil drugi občen zbor, kateri je pri vsakem številu sklepčen.

Ormož, dne 8. junija 1907.

Načelstvo.

Edina slovenska trgovina v
Slovenjgradu!

Naznanjava, da sva otvorila trgovino z mešanim blagom v hiši „Narodnega doma“.

Se priporoča za obilni obisk

355 (2—2) Družkovič & Valenčak.

Pozor! —
Bolnemu zdravje!

Čitaj! —
Slabemu moč!

Pakraške želodčne kapljice

Pakraške želodčne kapljice delujejo iz vrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolečine iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, izganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastanejo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo zoper bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni kmečki in meščanski hiši. Naj vsakdo naroči in naslovi:

Peter Jurišić,
lekarnar v Pakracu št. 100
Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cenaje sledeča (franko na vsako pošto):

12 steklenic (1 ducat) 3 K., 24 steklenice (2 ducata) K 8-40
36 steklenic (3 ducati) 12 K.
Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel:

Se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, protibodenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnihih in pljučnih katarih. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

3 originalni steklenici 3 K 40 v 4 originalne steklenice 5 K 90 v
6 originalnih steklenic K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosimo, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

620 25

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

1907

Za birmo!

1907

Največja izbira raznih batistov in volne za dekleta, kakor tudi različno sukneno blago za dečke in že izgotovljene obleke.
Razn tega tudi največja zaloga svilenih in drugih robcev, predpasnikov, kravat ter vsakovrstnega perila po najnižji ceni.

Nova in najcenejša trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom
Burgplatz 2. **M. E. Šepc** Grajski trg 2.

MARIBOR, v lastni hiši.**Postrežba točna in strogo solidna!**

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!
Najcenejša, največja
ekspozitna trdnica!

Prosim, zahtevajte
veliki cenik, ki se
pošlje zastonj in
poštne prosto!

H. Suttner urar. Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovža

prej v Kranju
priporoča svojo veliko, izborno
zalogo finih

švicarskih ur,
briljantov, zlatnine in srebrnine
v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in
dobro, je to, da je razpošiljam
po celim svetu. — Na stotine pohvalnih pism
je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko
sam prepriča.

Špecerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega blaga ter različnega vina
in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in drv.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svojo

= izborna pivo v sodcih in steklenicah. =**POSOJILNICA V MARIBORU**

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol milijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/4%. — Obrestna mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarne, 6% za osebni kredit.
Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavnicol poluletno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uraduje se v torkih, sredah, četrtek in sobotah dopoldne, izven praznikov.

ANTON VIHAR

stavbeni in umetni mizar

Heugasse 4 **Maribor** Heugasse 4

(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih
cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih
oprah, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh
v trgovinah potrebnih mizarjskih izdelkov.

Delavnica:
Heugasse 4.

Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausgasse 1.

Svoji k svojim!

Stavbeni in umetni ključavničar
IVAN REBEK
celje — Poljske ulice 14

izdeluje vsake vrste železne ograje, ščitil-
nike, strešne vodne in tehnične vseh vrst in
velikosti, ter se priporoča k obilnemu
obisku.

Vse po tovarniških cenah!

Semena raznovrstna, kakor cvetlična, povrtna, deteljna,
travna, gozdna itd. se dobivajo v največji zalogi

M. Berdajs Maribor, Sofijin trg
(v gradu)

Priporoča tudi svojo zalogo špecerijskega blaga in
Barthelno apno za poklajo, najboljše kako-
vosti.

Restavracija „Narodni dom“

v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati
v steklenicah, Zdravčev ljutomeržan, dr. Stuhečev haložan i. dr.
Piva: budiljeviško in ob veseljah tudi akcijsko laško.
Kuhinja samo s svežimi jedili. O petkih in postnih dneh morske ribe.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča čistiti duhovščini
in slavnemu občinstvu v is-
vrkavanju vseh v to stroko spa-
dajočih del in popravil.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsa-
kovrstnega orodja za rokodelce,
vse vrste železnine, traverze, kose,
peči, vodovodne naprave itd. Port-
land in Roman cement, apno itd.
Vse po najnižji ceni!

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga,
kakor: fine volnene obleke za spomlad vsake barve, velikansko izbiro
lepih svilenih robcev in predpasnikov. Dalje priporoča tudi jako dobro
modno sukno za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe,
platno za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše
perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče
prodajati blago 10% cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu“.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete gline priznano
najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo
strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekona-opeko,
plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Galsarju.

Nova trgovina z lesom in premošom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vsih vrst lesa, drv
in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 24.

Velika zaloga raznega po-
hištva, ogledal in podob.
Cene jako nizke.
Prodaja tudi na obroke.

Perutninarji!

PALMA jamčeno sredstvo,
ozdravi vsako pe-
rutino, ki oboja perutnice, je dris-
ljava, ima zapečene zadke in vam
včasih zalega do zadnjega komada
pogine. — Pošljite 35, 55 ali pa
100 vin. naprej in naročite Palme
z navodilom poštne prosto. I. E.
Weixl, tičjeklajni preparati
Maribor, Sofijin trg 8.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke,
vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robcev, naglavih rut, nogavico itd.
Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.

Najnižje cene!

Postrežba točna!

Alojzij Pinter

trgovina pri farni cerkvi v Slov.
Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici)
priporoča celumu okraju različna
semena: deteljno, travno itd., galico,
liče trake iz gumija, lopate, kose,
brizgalnice, Tom. žlindro, železo ter
vsakovrst. druge reči po najnižji ceni.

Zanesljivo najboljšo
• Peronospora brizgalnice
kakor poljedelska orodja in stroje sploh priporoča
prva slov. trgovina z železnino
„**MERKUR**“ P. Majdič, Celje.

Za stavbeno sezijo:

**traverze, železniške
šine, železne vesi,
cement, cevi iz kamensčine, vodovodne cevi, se-
salke, trstina za vbljanje,
strešna lepenka**
po najnižjih cenah.
Vozne in komatne plahte nepremočljive kakovosti.

Narodna gostilna

„Pri pošti“

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, iz-
vrstna domača vina ter mrzle
in tople jedl. Mar. Meden.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

• Ptuj •

nasproti pošte in gostilne Vračke
priporočata slav. občinstvu svojo
najnovejšo zalogo manufakturne-
nega blaga ter vabita k obilnemu
obisku.